N:r 1.
Jan. 1921.

Pris 75 öre.

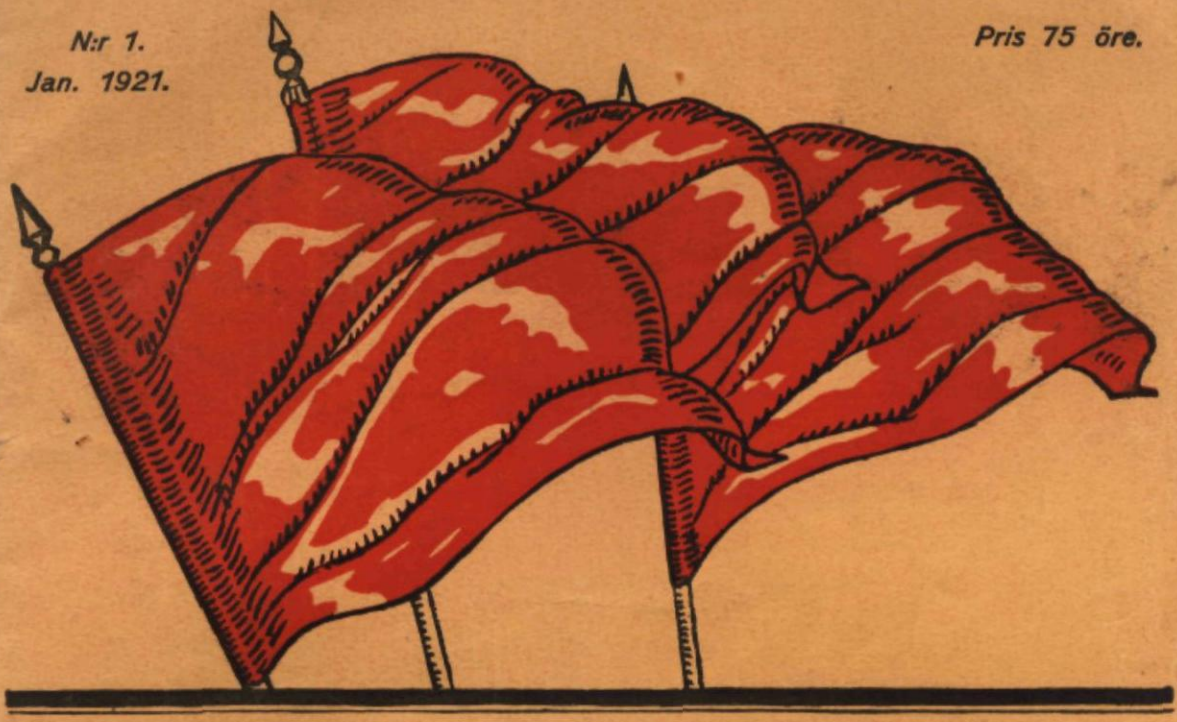

RÖDA FANOR

TIDSKRIFT FÖR DEN FRIA KOMMUNISMEN

INNEHÅLL:

Ivar Lundberg: **Vetenskap och kristendom.**

W. Tcherkesoff: **Är marxismen plagiat?**

Carl Peter: **Bidrag till en kritik över bolsjevismen.**

Fritz Jonsson: **De politiska frihetssträvandenas vägar och mål.**

G. D. H. Cole: **Industriell demokrati.**

Albert Jensen: **Fackföreningsinternationalerna i Moskwa och Amsterdam.**

En rysk syndikalist: **Bolsjevikisk byråkratpraxis.**

Albert Jensen: **Den norska järnvägsstrejken.**

Öppet Brev från Rysslands Anarkosyndikalistiska Förbund.

Utgiven av SVERGES UNG-SOCIALISTISKA PARTI.
Redaktör: ALBERT JENSEN

RÖDA FANOR Jan. 1921.
Red. ALBERT JENSEN

ÖPPET BREV.

Från Rysslands Anarkosyndikalistiska Förbund till alla länders anarkister och anarkosyndikalister.

***

Kära kamrater! Från det sedan lång tid tillbaka av bourgeoisien fullständigt isolerade Ryssland ha vi med ett intensivt intresse och med stark tro på segern följt utvecklingen av proletariatets revolutionära utveckling i ert land och alla växlingar i kampen mot den kapitalistiska regimen och staten. Trots alla gränser och alla avspärrningar, som skiljer oss från eder, ha vi varit och förbli hos eder med våra hjärtan och tankar, fortsättande kampen tillsammans med de våra.

Ni på eder sida har med samma intresse följt alla etapper i den stora kamp, som påbörjats av de exploiterade massorna i vårt land. Men bland alla de röster, som nått eder från Ryssland, ha ni förgäves sökt edra vänners, edra idékamraters, anarkismens röst. För att förklara detta förhållande, som måste synas eder egendomligt, tillåta vi oss göra en liten överblick av de revolutionära händelsernas utveckling i Ryssland.

Som ni vet, reste sig vårt folk, som under århundraden suckat under tsarismens ok, som en enda man 1917 över hela vårt stora land, och på tre dagar avskaffade det, utan hjälp av något parti, monarkien och ersatte den gamla administrationen med sina egna organisationer: arbetarna genom fabriksråden och sovjet, bönderna genom lokala representantförsamlingar till en början och slutligen bondesovjeter och agrikulturella kommittéer, städernas hyresgäster genom huskommittéer, soldaterna kompanikommittéer och soldatsovjeter. Alla sociala lager tog del i den stora folkrörelsen 1917—1918 i vårt land, alla energi och alla krafter, som lågo inslumrade under den gamla regimen, väcktes till liv. Proletariatet och bönderna, även den enklaste samhällsmedlem, ådagalade en skapande kraft, endast bourgeoisien visade sin oduglighet, sin dumhet och löjlighet. Den organiserade, det är sant, dumakommittén, satte sig i själva verket i besittning av statsmakten och försökte att göra motstånd mot folket med

hjälp av vissa regeringsorgan. Den förstod också att i sitt intresse använda sig av socialdemokraternas och socialistrevolutionärernas verksamhet, men den förstod icke att skapa organ åt sig, som proletariatet, den förstod icke att organisera sig som klass, då den hade regeringsmakten i sina händer, arbeta för upprättandet av en ny stat. Att regera folket och försöka att inprägla hos det »statens och lagens sunda anda» kunde icke leda till något som hälst resultat i Ryssland där staten i ordets europeiska mening och statens legitima makt var främmande för folkets samvete, ty där härskade den godtyckligt i alla avseende och den tsaristiska regimen förmådde icke förgifta folksjälen med sin étatism, fastän den förtryckte folket under trenne sekel. Man förstår då, att folket icke kunde följa den väg denna étatism slagit in på. Redan från revolutionens första dagar valde det en ny väg. Bourgeoisien förstod ingenting av det, och den kunde icke länge stanna vid makten, så mycket mer som den till en viss grad själv hade denna antistatliga anda. Den måste snart lämna scenen, lika lite ärorik som tsarismen.

Folket förstod väl nödvändigheten av att bryta sitt slaveris fjättrar, men olyckligtvis hade det ingen klar uppfattning om den väg, som borde föra det till friheten, eller om någon konkret form för friheten. Den sunda instinkten förde det in på den rätta vägen — avskaffandet av staten — och det följde denna väg och skapade i statens ställe tusentals av sovjeter på landsbygden och i städerna. Bönderna funno det orättfärdigt, att jorden tillhörde godsägarna, arbetarna att fabrikerna voro kapitalisternas egendom, därför — ned med godsägarna och fabrikanterna. Leve expropriatörernas fullständiga expropriering. Ned med den gamla industriella organisationen, leve federationen av talrika fabrikskommittéer, först inom samma industri och därefter mellan alla industrier — och federationen av bondekommittéer.

På detta sätt var således revolutionen en tendens till att ersätta staten med kommunernas federation, med kommunalism, och kapitalismen med en federation av arbetar- och bondesammanslutningar, med syndikalism.

Se där den väg och det program som uppdragits av det revolutionära folket under själva den revolutionära kampens period och som icke motsvaras av något i Ryssland existerande partis program, med undantag av anarkosyndikalisternas, vars organisation var mycket ung och alldeles otillräcklig under denna epok.

Det uppstod således under revolutionen tvänne reella krafter: folket och anarkosyndikalisterna å ena sidan och bourgeoisien och socialdemokraterna, anhängarna av konstituantens sammankallande, å andra sidan.

Bolsjevikerna borde — på grund av sitt program före revolutionen och sin hållning under revolutionen 1905, då de motsatte sig skapandet av sovjeter — ha inträtt i borgarsocialisternas led, så mycket mera som de icke voro motståndare till konstituanten och parlamentarismen. Men kriget, som skärpte deras internationalism och den oppositionsroll de spelade, drev dem formellt, men icke med avseende på innehållet, utanför gränserna för sitt gamla borgarsocialistiska program. De ställde sig således vid folkets sida och accepterade dess program, men endast av taktiska skäl för att tillförsäkra sig erövringen av makten.

De utkastade allmänna lösenord som motsvarade folkets önskningar: »bröd, fred och frihet», »ned med kriget», »leve den omedelbara freden», samt sådana lösenord som motsvarade folkets önskningar men motsade bolsjevikernas marxistiska anda, sådana som: »arbetarkontroll», »all makt till sovjet», »sovjeternas federativa republik», men de viskade icke ett ord mot konstituanten, vilket vittnade om, att dessa lösenord, som icke härstammade från partiprogrammet, endast var en taktik, en lögn som fångade massorna och de revolutionära grupperna, som trodde att de voro allvarligt menade. Sedan de satt sig i besittning av makten och sovjeterna sammankallade bolsjevikerna konstituanten och började icke att göra propaganda mot den förr än de såg, att de stannade i minoritet. Men om de hade blivit i majoritet? Då hade de börjat att förfölja anarkisterna, som gjorde en framgångsrik propaganda mot konstituanten. Men nu låto de upplösa denna genom anarkisten Anatole Gelasnikoff, som efteråt många gånger av bolsjevikerna förklarats stå utanför lagen och som nu dukat under på Denikins front.

Så småningom stärkte bolsjevikerna sin maktställning med hjälp av de revolutionära grupperna, som de bedrog, och småningom uppstod det också en oenighet mellan regeringsmakten och folket. Det uppstod en välvillig opposition, men det varade icke länge. I april 1918 skingrade de bolsjevikiska myndigheterna med kanoner de anarkistiska organisationerna, i juni månad samma år blev det vänstersocialistrevolutionärernas tur. Det började en nedskjutandets och människoföraktets tid. Man fusiljerade borgarna, därefter revolutionärerna till vänster, därefter alla missnöjda och misstänkta. Varande den utomordentliga kommissionens näring rann arbetarnas, böndernas och revolutionärernas blod i ymnigt flöde. En period av moraliskt förfall började som ännu varar. Sträjker, bonderevolter utbröt än här än där. Man tillintetgjorde insurgenterna, man brände ned byar med artillerield, fängelserna fylldes. Man undertryckte pressen, sovjeterna förvandlades till verkställande organ för det kommunistiska partiet, val och pressfrihet förkastades som borgerliga fördomar. Sovjeternas förbund undertrycktes och det råder nu en centralism som är stupid och ursinnig. Alla sociala organisationer undertrycktes. Överallt var det kommunistiska partiet, som blev herre, och i partiet var det det egna intresset som föreskrev la-

BIRO. *Bild från vita terrorn i Ungern.*

garna. Ryssland förvandlades från en sovjetrepublik till en orientalsk despoti.

Alltsedan 1918 avlägsnar sig proletariatet från bolsjevikerna, i dag utöva dessa inget inflytande på arbetarmassorna, och om dessa icke öppet bekämpa dem, så är det på grund av den terror som utövas av den bolsjevikiska regeringen, såväl som på grund av den allmänna apatien, folkets hunger och trötthet.

Den oundvikliga följden: regeringen förblir regering och en mycket dålig regering, folket förblir sig själv med drömmar om frihet och jämlikhet.

Det är uppenbart att den nuvarande regimen i Ryssland är mer än farlig för proletariatets fullständiga frigörelse och arbetets i allmänhet, ty den logiska utvecklingen av den marxistiska diktaturens principer leder till absolutism i den form vi ha den för närvarande i Ryssland. Vi måste därför fullständigt på det mest bestämda sätt förkasta: 1) proletariatets diktatur och i ännu högre grad en partidiktatur, 2) den politiska och ekonomiska centralisationen och all annan centralisation, 3) stat och auktoritet, 4) partiet som ledare av revolutionen, 5) parlamentarismen och 6) den marxistiska internationalen. Vårt program är detta: vi uppställa 1) mot diktaturen och staten den kommunist-syndikalistiska regimen (anarkosyndikalistiska), som är en slags provisorisk period fram till den anarkistiska kommunismen, en pre-anarkistisk period, 2) mot partiet som revolutionens ledare arbetarorganisationerna, 3) mot parlamentarismen den direkta aktionen, 4) mot den marxistiska internationalen vår anarkistiska international och arbetarinternationalen, d. v. s. arbetarorganisationernas internationella förbund i vilket de politiska grupperna, däri inbegripet vår anarkistiska international, kunna inträda som sektioner.

Kunna vi således försvara den nuvarande regimen, den så kallade arbetarnas och böndernas regering? Kunna vi upphöra att kämpa för vårt ideal? Naturligtvis icke. Se där orsaken till att den socialistiska regeringen behandlar oss som sin fiende, stoppar till munnen på oss, baktalar oss, kallar oss för förrädare mot revolutionen, när det just är den, som förråder revolutionen.

Det är Marx' idéer som för närvarande härskar i Ryssland, diktaturens era, d. v. s. en tid av slaveri och mekaniserad disciplin mot vilken vår mästare Mikael Bakunin kämpade med hela den kraft, han var mäktig.

Kamrater, ni tro kanhända, att den proletära rättvisan härskar i vårt land, en del bland er tro kanhända, när ni se diktaturens framgångar i Ryssland, att marxismen hade rätt i att bekämpa bakunismen. Lämna dessa illusioner, låt icke vilseleda eder av lögner, måhända omedvetna, avbryt icke eder kamp för friheten, för den anarkistiska kommunismen, tag hos eder initiativ till skapandet av vår international till kamp mot bourgeoisien och statssocialismen.

Tillåt oss giva eder ett råd: frukta bolsjevismen, den injagar numera skräck, icke hos bourgeoisien, men hos proletariatet.

Leve den sociala världsrevolutionen. Leve arbetarnas international. Leve den kommunalist-syndikalistiska regimen som leder till den anarkistiska kommunismen.

Provisoriska exekutivbyrån för Rysslands anarkosyndikalistiska förbund.

G. Matinoff. S. Markus.
E. Iartischouk.

17 augusti 1920.

Är marxismen plagiat.

Efter *W. TCHERKESOFF.*

I ett av Brands decembernummer refererar Augustin Souchy ett samtal med den gamle Peter Krapotkin, som han haft under sitt rysslandsbesök. Krapotkin beskyller under detta samtal Fredrich Engels direkt för litterärt tjuveri.

Det är icke första gången en sådan beskyllning riktas både mot Engels och Marx. Det är ett gammalt tema, som måhända är mindre känt av de svenska arbetarna. Vi äro därför övertygade om, att ett något utförligare omnämnande av de beskyllningar för plagiering, som riktats mot de påstådda grundläggarna av den "vetenskapliga socialismen", på det högsta skall intressera Röda Fanors läsare.

Vi komma då att begagna oss av och citera ett litet arbete av den kände ryssen W. Tcherkesoff, Krapotkins gamle vän och vapenbroder, ett arbete betitlat *Pages d'historie socialiste, doctrines et actes de la social-demokratie.* I detta finnes nämnligen sammanfört det mästa av det som tillvitas de båda mästarna, och bevisen för att plagiering föreligger.

*

Som bekant påstå marxismens anhängare att socialismens vetenskaplighet började med Marx och Engels. Engels har ju själv skrivit ett arbete över detta tema: *Socialismens utveckling från utopi till vetenskap,* vari han avfärdar socialisterna före Marx som utopister och hävdar sitt eget och Marx grundläggande arbete för socialismens görande till en vetenskap. Allt det som marxisterna betrakta som karaktäristiskt och grundläggande för marxismen är uppfunnet och uttänkt och utforskat av Marx och Engels och existerade icke före dem. Vi citera efter Tcherkesoff uttalande i vilka dessa pretentioner klart framkomma:

"Den kapitalistiska produktionens lagar, upptäckta av Marx, heter det i Engels biografi (Neue Zeit, IX årgång, n:r 8) äro lika stabila som Newtons och Keplers lagar för solsystemets rörelser."

"Det är Marx, säger Engels, som vi ha att tacka tvenne stora upptäckter:

1) Avslöjandet av den kapitalistiska produktionens hemlighet genom förklaringen av *mervärdet;*

2) Den materialistiska historieuppfattningen (Engels Le developpement du socialisme scientifque).

"... 1845 beslutade vi (Marx och Engels) oss för att egna oss åt de nödvändiga undersökningarna för utarbetandet av en förklaring av den materialistiska historieuppfattningen, *upptäckt av Marx* (förord till Ludvig Feuerbach av Engels)."

I en polemik mot Dühring finna vi hos Engels: "... Om Dühring vill ha sagt att hela det nuvarande ekonomiska systemet ... är ett resultat av antagonismen mellan klasserna, av förtrycket... då upprepar han sanningar som blivit alldagliga efter utgivandet av Kommunistiska Manifästet (redigerat av Marx och Engels)".

Berättande historien om deras utveckling under deras yngre år säger Engels naivt: "Vad som är anmärkningsvärt är, att vi icke voro ensamna om att upptäcka den materialistiska dialektiken. Arbetaren Joseph Dietzgen har gjort samma upptäckt"... (L. Feuerbach). Efter en sådan förmätenhet förefaller det, som man icke kunde komma längre. Men nej, dessa tvenne tänkares adepter gick ännu längre. De påstodo, att deras mästsre voro de första att tillämpa den dialektiska metoden på de historiska, ekonomiska och sociologiska forskningarna och studierna, tack... vare vilken de funno lagen för den kapitalistiska koncentrationen — en slags ekonomisk fatalism. Det är vidare de, som "skapat ett socialistiskt parti, det revolutionäraste historien någonsin känt". "Man måste studera Engels broschyr: L.

Feuerbach, därför att denna är den fullständigaste framställning av dessa tvenne tänkares filosofi" (Plekhanoff); mänskligheten måste allvarligt sysselsätta sig med den minsta gest och händelse under deras ungdom, ty "de äro den vetenskapliga socialismens första steg" (Neue Zeit, bibliografi över Engels).

Dessa citat äro tillräckligt talande. Men det finns något ändå bättre. Vi veta nu, att det var Engels och Marx som upptäckte det sociala livets eviga lagar. Och det fanns ingen före dem som kände till dessa lagar? — Ingen, förklara oss socialdemokraterna.

"Tyskland, sade Bebel, har påtagit sig rollen av ledare i den gigantiska kampen för framtiden. Det är också predestinerat till denna roll på grund av sin utveckling och sitt geografiska läge... Det är icke bara en tillfällighet, att det blev tyskarna som upptäckte det nuvarande samhällets dynamiska utveckling och lade den vetenskapliga grunden till socialismen. Bland dessa tyskar tillkommer främsta platsen Marx och Engels; efter dem kommer Lasalle, som organisatör av arbetarmassorna (Kvinnan)."

*

Bland Marx främsta "upptäckter" och marxismens dyrbaraste doktriner finner vi således *mervärdet.* Vad är mervärdet?

"Marx visade oss, sade Engels, att grundformen för den kapitalistiska produktionen och exploiteringen av arbetaren är tillegnelsen av icke betalt arbete, det vill säga att arbetaren erhåller mindre för sitt arbete än arbetsköparen erhåller vid försäljningen av produkten."

Låt oss nu se, säger Tcherkesoff, om det är sant, att socialismen och den politiska ekonomien före utgivningen av "Das Kapital" 1867 var okunnig om, att bourgeoisiens rikedomar stammade från icke betalt arbete.

Redan under sjuttonhundratalet finna vi mycket exakta definitioner av denna del av arbetarens lön, tillbakahållen av arbetsgivaren.

"Fysiokraterna, sade H. Denis (Histoire des systémes socialistes), utpekade mycket klart den del som tillbakahölls av arbetsgivaren, av grundägaren och alla exploitörerna. De kallade den, som Adam Smith, nettoavkastningen". Denne store grundläggare av den politiska ekonomien påvisade ojämförligt mycket bättre än Marx, att *all rikedom är resultatet av arbetet,* och aldrig har han i moraliskt avseende gillat att producenten på detta sätt berövades nettoavkastningen.

I början av det adertonde århundradet har S. de Sismondi påvisat i sitt berömda arbete: *Nouveaux principes d'economi politique,* att om man avdrar produktionskostnaderne från en produkts bytesvärde, så återstår det *överskott* som kapitalisterna *tillegna* sig. Detta arbetets överskott kallade Sismondi *överskottvärde* (surplusvalue). Översatt till tyska, skulle det bli Marx' *mehrwerth,* det vill säga *mervärde.* Sismondis arbete utkom 1819, det vill säga innan Engels var född.

*

Men hur mycket överlägsnare uppfattades icke mervärdet och den sanna orsaken till folkets fattigdom hos socialisterna på Sismondis tid, fortsätter Tcherkesoff. Och framförallt hos Robert Owen och hans vän William Thompson.

Robert Owen förstod och bevisade att eftersom den mänskliga insikten är resultatet av de yttre omgivningarnas intryck på nerverna och det icke finns några medfödda eller förutbestämda idéer, måste människans karaktär också bli resultatet av inflytandet från den sociala miljö och de förhållande i vilka individen födes och lever. "Det är således, säger han, icke människan som är ansvarig, men samhället och de yttre förhållandena. Man måste förändra de nuvarande sociala förhållandena för att lätta mänsklighetens lidande." Och under hela sitt långa liv arbetade han för förändringen av de ekonomiska förhållandena.

Som kommunist, federalist och ateist propagerade Robert Owen för idéen, att

samhället själv skulle organisera produktionen, konsumtionen och uppfostran. 1836 blev han bildare av "Samfundet för alla klasser och alla nationer" — tidigare än Internationalen — där ordet socialism blev använt för första gången. "Arbetet, sade han till arbetarna den 5 december 1833, är källan till all rikedom och denna kan stanna hos arbetarna när de samverka för detta ändamål." Han utvecklade en övermänsklig verksamhet för åstadkommandet av denna samverkan. Samma år organiserade han "De produktiva klassernas allmänna union", som inom några veckor räknade mer än 500,000 medlemmar. Och denne man vilja marxisterna göra till en drömmare och utopist.

En annan "utopist", en owenist, som var kända av Marx, var W. Thompson. I sitt arbete: *Social science inquiry* (1824) utvecklade han på ett slående sätt mervärdet (*surplus* på engelska). Efter att ha fastslagit att "rikedomens är skapad av arbetarna genom arbetet" (sid. 3—4) frågade han: "Varför råder då icke arbetaren över hela produkten utan något som hälst avdrag (sid. 32)?" Och han svarar: "Därför att man under form av ränta, profit etc. berövar honom hans överskott". (Surplus = överskott, mervärde). Slutligen ställer han denna fråga: Godkännes detta rofferi godvilligt eller påtvingas det med makt?" Och svaret blir: Den brutala makten har alltid blivit använd för att frånrycka de fattiga deras arbetes produkter och hela historien bär vittnesbörd därom. I sitt arbete Travail récompencé (1826) betecknar Thompson åtskilliga föreslagna reformer som palliativ: ex. arbetarförsäkring och pension. Som anhängare och discipel till Owen predikar han den fria kommunismen.

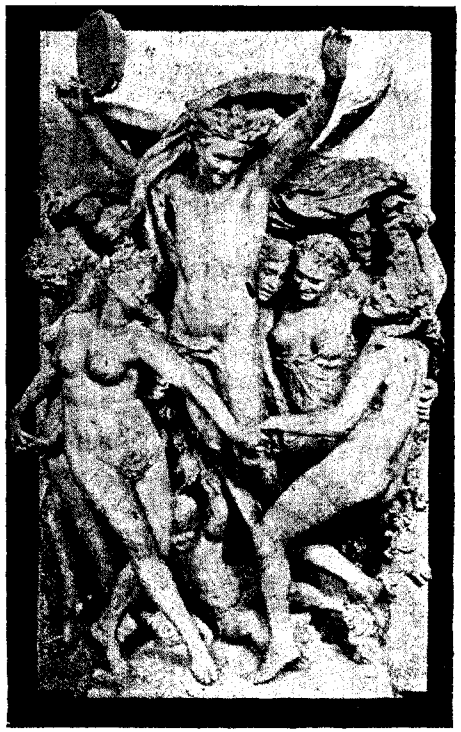

CARPEAUX. DANSEN.

Det är icke så synnerligen svårt att år 1845 upptäcka det "mervärde", som så klart blivit definierat av Thompson år 1824, isynnerhet om man känner till Thompsons arbete, vilket Marx citerar i *Das Kapital*. På detta sätt, utropar Tcherkesoff ironiskt, skulle jag kunna åtaga mig att upptäcka gravitationslagen eller värmets mekaniska ekvivalent. Och efteråt skulle jag — alltjämt imiterande Marx och Engels — kunna göra anspråk på rätten till den universella diktaturen!

Till sist anför Tcherkesoff Proudhon, som av Marx och hans mycket vetenskapliga disciplar behandlas som en okunnig sofist. Så mycket värre för Marx om denne "ignorant" 1845 själv med sin vanliga öppenhet formulerar produktionens "överskott" eller mervärde. *I Contradictions économiques* heter det;

"I den ekonomiska vetenskapen är — som vi sagt efter Adam Smith — arbetet den mätare med vilken alla värden jämföras (sid. 86)... I den politiska ekonomiens bemärkelse är principen *att allt arbete bör lämna ett överskott* ingenting annat än helgandet av den konstitutionella rätt vi alla erövrat genom revolutionen: *att bestjäla nästan* (sid. 91)".

Prouhon hade fullkomligt rätt i att säga, att i grund och botten är det rätten att bestjäla nästan, ty överskottsvärde, överskott, arbetsöverskott, övervärde, surplus, mehrwerth eller mervärde är termer inom den gamla nationalekonomien som allesamman innebär en och samma sak: den del av värdet hos arbetsprodukten som tillägnas av bourgeoisien. Vilken benämning man än ger denna del av värdet, källan till den kapitalistiska ackumulationen, är dess tillegnelse alltid i realiteten en stöld.

Sedan lång tid tillbaka har folken förstått den kapitalistiska handelns natur. Redan i antiken hade de kloka grekerna utsett tjuvarnas gud, Mercur, till handelns skyddspatron.

Med det ovan anförda torde det vara tillräckligt klart dokumenterat, att Marx-Engels ingalunda voro upptäckare av mervärdet. Men icke bara det. När Marx exempelvis i Das Kapital citerar det arbete av Thompson, vari denne utvecklar mervärdet (surplus), så är det icke orimligt att antaga, att Marx i detta arbete gjort bekantskap med teorien. Under sådana omständigheter skulle Marx helt enkelt ha begått ett litterärt tjuveri. Men om än så icke varit förhållandet, så kan Marx alldeles icke göra anspråk på att vara denna "marxistiska" sannings upptäckare. Det torde icke vara överflödigt att påpeka detta faktum för våra pretentiösa marxistiska "vetenskapare".

Vi återkommer till saken i nästa nummer.

Vetenskap och kristendom.

Av *IVAR LUNDBERG.*

***

När jag här gör mig till tolk för en mer utvidgad och genomförd vetenskaplig uppfattning av tillvaron, så förnekar jag härmed inte religionens värde som hjälpare i mångahanda livskonflikter, men jag förnekar att vår nuvarande officiella religion, kristendomen, kan för en modärn människa ha någon betydelse för livsgåtans lösning, utan snarare bidrager att försvåra, ja helt och hållet omöjliggöra, en saklig lösning av livsproblemen. För människor, som totalt saknade vetenskap, saknade varje möjlighet till naturlig bedömning av de enklaste begrepp, var kristendomen, eller varje som helst annan översinnlighetsreligion, en välkommen hjälpare och till upplysning av det stora mörker, som vilade över ting och fenomen. Men för nutidens människor, som vant sig att finna naturliga förklaringar på en mångfald av de dem omgivande världsgåtorna, kan inte de kristet-religiösa lösningarna i längden bevara sitt övervälde även där dessa föregiva lösningar och besvarar frågor där vetenskapen på sin nuvarande ståndpunkt måste iaktta tystnad. När det så visar sig att de lösningar kristendomen givit, av översinnlig art och innebörd, tid efter annan av vetenskapen förklarats på naturligt sätt, så måste därav följa, att förtroendet till dessa prästerliga och teologisk-dogmatiska förklaringsgrunder förloras av en mänsklighet, som lär sig se allt i naturligt ljus.

Vetenskapen kan nu inte skänka svar på frågorna om livets ursprung och mål eller den yttersta meningen med vår tillvaro. Men vetenskapen skänker upplysning, sprider ljus så att man klart kan se vart de olika livsvägarna föra, då man står vid de avgörande vägskälen och är hänvisad till sig själv i och för valet av riktning. Först i vetenskapens ljus har man överblick över de olika livsåsikterna och möjlighet att avgöra vilken väg som lämpar sig efter ens egen personliga läggning.

De sista femhundra årens eminenta utveckling på alla områden har visat människorna världen från helt andra utsiktspunkter än de varifrån man såg på tillvaron i kristendomens uppkomstdagar. Redan den geofysiska *) förändringen borde varit nog att förändra vårt tänkande, och mer rikta det på jorden och jordiska förhållanden. Jorden är inte längre den enda världen, millioner jordar och solar rusa fram i världsrymden var och en lydande matematiskt bestämda lagar. Vetenskapen förklarar universum utan början och slut i tid och rum. Jorden är en enda liten atom i det stora världsrummet. Genom omätliga avstånd isolerade från andra världar lyder vår jord dock samma lagar som uppehåller och rör hela vintergatsystemet. En oändlig mångfald är rådande i skapelsen, men kristendomen har ej ett ord om de obegränsade rymdernas solar och jordar som äro av samma materia och lyda samma lagar som vår sol och jord. Visserligen talas i bibeln om stjärnorna, men de äro betraktade från barns synpunkt.

Från denna utsiktspunkt måste den kristna dogmen om en himmel ovan skyn vara omöjlig att fatta och förstå för människor med en smula astronomisk bildning. Denna himmelsdogm

*)Geofysik = läran om de fysiska företeelserna hos jordklotet: dess inre värme, täthet, jordmagnetismen m. m. *Red.*

är tillika med Kristi offerdöd och de apokalyptiska *) spådomarna om de yttersta tingen och världens undergång, kristendomens grundläggande centrala dogmer, och dock äro de alla tre vetenskapligt ohållbara. På samma gång vetenskapen genom astronomien vederlade himmelsdogmen föll också dogmen om världsdomen i spillror. Att jordar och solar gå under är sant, men alltid genom naturliga orsaker. Orsakslagen är gällande över hela skapelsen och alltid kan verkningarna förklaras naturligt.

Såvida nu inte Kristus som frälsarepersonlighet är ett lån från andra religioner, och vi få anta att han existerat, så kan hans offerdöd förklaras på naturligt sätt.

Den geniale engelske vetenskapsmannen och forskaren J. G. Frazer, har i sitt verk »The Magic Art and The Evolution of Kings» (London 1911) uppvisat orsaken till gudarnas och konungarnas uppkomst och utveckling. Folkfantasien låter makterna eller gudarna taga personlig gestalt i magiker, präster, hövdingar och konungar, men dessa äro underkastade förgängelse och åldrande. Nu äro en mycket stor del av de primitiva folkens gudar växtgudar, d. v. s. det beror på guden om årsväxten blir god eller ej. När gudarna åldras så dödas de emedan detta är nödvändigt för livets pånyttfödelse och för gudamaktens återuppståndelse i en yngre och starkare gudamänniska. Frazer framdrager många exempel på detta både bland forntida och nutida primitiva folk. Det lägre judiska folket uppfattade, enligt bibeln, Jesus som »Judarnas konung». Genom hans död och gravläggning stegrades tron på honom som Gud, och visserligen som uppstånden sådan. Hebreernas, liksom alla folks forntidshistoria (se vår egen historia om Anund gamle), visar en mängd sådana fall av dödande av deras konunga-gudar för att säkerställa en evig pånyttfödelse av livet.

Sedd i vetenskapens ljus, genom antropologers *) och etnologers **) ögon, kunna tvivelsutan alla kristna dogmer förklaras naturligt. I vår agitation mot kristendomens dogmläror måste just sådana vetenskapliga faktum användas som bevis. Det duger inte att enbart komma med kritiska påstående, om den eller den dogmens falskhet, baserade på bibelexegetiska ***) bevis. Dessa bevis äro inga bevis ty prästerna ha lika kraftiga motbevis här. Om man vid exempelvis nattvardsdogmens diskuterande påvisar dess kannibalistiska ursprung så torde vilken som helst präst ha mycket svårt att nöjaktigt förneka detta. Och så med de flesta bibliska dogmer.

Som människor med vetenskaplig syn på tingen säger det sig självt, att vi måste forma vår livsåskådning efter mer vetenskapliga grunder än vad verkligen hittills varit fallet, och detta inte enbart i vår nedrivande kritik utan även till uppbyggande ändamål, i syfte att tillförsäkra framtidens människor en vetenskaplig livsåskådning.

Men en vetenskaplig livsuppfattning kan mycket väl förtätas till religion. Men då får den icke betraktas som en lära — liksom kristendomen — utan som en sanning, en verk-

*)Apokalyptik den gren av den senare judiska litteraturen, som i underbara syner och symboliska bilder söker skildra det kommande guds- och messiasriket som en uppfyllelse av alla löften och profetier. *Red.*

*)Antropologi = vetenskapen om människan, människosläktet.

**)Etnologi = kunskap om människan som folk, hennes verksamhet, vanor, redskap m. m., sammanfaller i mycket med antropologi.

***)Exegetik, den gren av teologien, som har utläggning av de bibliska skrifterna till föremål. *Red.*

lighet ingripande i varje enskild människas liv. Sålänge kristendomen betraktades som en sanning, var den i verkligheten en livsfaktor att räkna med. En fullt kristen människa har inte behov av någon vetenskap, men genom att samma vetenskap påvisar naturliga lagar för fenomenen, där gudar förr tänktes gripa in, förändras perspektivet, sanningen blir till en lära utan förmåga att verka förädlande på människan och förklarande på livet. Och då är all religion, även den mest översinnliga, en död bokstav. I ett övergångsskede som vårt är just kristendomen denna döda bokstav, och ersättaren vetenskapen har heller inte vunnit någon riktig livskraft än hos dess unga adepter.

En vetenskapens religion måste bliva en individens religion. Kristendomen var en massornas, man behövde inte veta något — enfalden prisades salig — endast tro.

Men vetenskapen kräver mer än en blott trosakt, den kräver varje individ helt och fullt.

Den kristna människan är den färdiga människan, och den en gång för alla färdiga människan är en stillastående, en död människa. Livet kräver deltagande, hjälpande händer, fri tanke och fritt sinne hos dem det tar i sin tjänst. Tron på vetenskapen är tron på livet såsom den evige förnyaren, den evige nyskaparen. Tron på kristendomen är tron på döden, förnekandet av livet, tillvaron, individen.

När socialismen förnekade kristendomen som religion visade den vägen mot framtiden. Nästa steg är ett upptagande av vetenskapliga principer i rörelsen. Socialismen är i dag dogmatisk. Den forskar och undersöker icke (undantag finns), den dekreterar, uppställer mål; den är på denna grund fortfarande kristen. När den proklamerar sin framtidsstat, sitt fria kommunistiska samhälle, skapar den dogmer, den är icke vetenskaplig, men måste bliva det. Socialisterna sakna en vetenskaplig livsåskådning, en vetenskaplig grundval för sin samhällslära. De tro mycket men veta litet, våga inte dra ut konsekvenserna av det lilla de veta. (Jag talar till de många i avsikt att hjälpa, att väcka tvivel på sanningar och lust till sökande efter nya sanningar).

Vetenskaplig och kristen världsåskådning äro fientliga, oförenliga motsatser. Den kristna uppfattningen är avrundad och hel, den tillfredsställde en förgången tids människor. Men när förnuftet började fatta sammanhanget i världen, lagarna för tingen, blev den kristna uppfattningen tragisk. Förnuftet fordrade herravälde och vetenskapen framträdde. Men känslan reagerade, vägrade fatta sanningen om livet. Den ena handen gav, den andra tog. Arvet från förfäderna tog sin rätt. Förnuftets sanningar voro fristående data. Vetenskapen saknade sammanhang, den var ännu icke förtätad till religion, och religion var grundvalen för allt liv, ty: liv är religion.

Vårt samhälle är uppbyggt efter kristna principer, det vilar på kristlig grund; och i trots av detta är vårt samhälle ett dåligt samhälle, ja ett av de oförnuftigaste och orättvisaste i historien. Kristendomen som religion är fullständigt värdelös. Den motverkar all fri nyskapelse av samhället efter vetenskapliga principer. Den förmår inte dana fria och fritt tänkande individer. Den förkväver all fri tanke, all naturlig utveckling när den uppställer mål och proklamerar sig själv som alla tings och alla meningars början och slut. Den har gjort sin tjänst, må den försvinna. Livet kräver detta för att bevara sig och kunna ur sitt outtömliga sköte framskapa nya människor med vilja till dåd, till handling, för bevarandet av den anda som skapade kulturer och omskapade jorden till hemvist för tänkande varelser.

De politiska frihetssträvandenas vägar och mål.

Av *FRITZ JONSSON.*

Den ledande tendens, som utmärker vår tid, är strävan efter jämlikhet. Man vill jämlikheten för att uppnå friheten, som är grundvalen för det sanna broderskapet. På det andliga livets område har man sålunda inriktat sig på att avskaffa de härskande klassernas intellektuella previlegier. Undervisningen har gjorts mer och mer allmän, ehuru det ännu är ett gott stycke väg fram till likställighet i samhälleliga betingelser och rättvisa. Inom den ekonomiska världen har kommunismen upphöjts till ett alltmer omfattat samhällsideal. Och i politiskt avseende börjar man att i allt vidare kretsar utdöma härskandets princip och kräva frihet åt människorna. Jämväl det representativa regeringssystemet håller på att förlora sina anhängarskaror.

I själva verket har den romerska statspolitiken, som företrädesvis är konsten att leda och befalla, alltid lämpat sig bättre för de högre än för de lägre folkklasserna. De »rika och mäktiga» förfoga över hus, fabriker, jordegendomar, tjänare, arbetare och andra löneslavar, bland vilka de mer eller mindre oinskränkt härska. Ofta ha de genom börd som av sig självt vuxit in i denna ställning. Hela deras uppfostran har då varit en fullt ändamålsenlig förberedelse för »ledningen av folket». De ha utbildats till skrupulösa översittare. I ingen mån har deras vilja och handlingsfrihet inskränkts av religiös undervisning och allraminst av kristliga förpliktelser. Påståendena härom sakna all grund; ty i verkligheten ha de maktägande och härskande ända sedan den kristna urtiden kunnat friköpa sig från alla både synder och religiösa betänkligheter.

Annorlunda har det varit med de s. k. lägre folklagren. Ända från sin tidigaste ungdom äro arbetarna för att kunna uppehålla livet tvungna att träda i de högre samhällsklassernas tjänst. All deras uppfostran och sociala ställning är från första stund ägnad att dana dem till undergivna och kuvade varelser. Religionen, som för de härskande är en spindelväv, är för arbetarna en boja av svårurkomligaste slag. Kristendomens ödmjukhetslära står i den innerligaste överensstämmelse med de fattigas sociala ställning och begåvningen i deras rätt till livet. Dessa djupa massor av ödet kastade hit och dit, »dessa blad för vinden», som Sombart format ett uttryck, de äro minst av allt skickade att härska och regera; deras oövade, av tron på gudar och människounder omtöcknade intellekt förefaller faktiskt att mera lämpa sig för att behärskas, för att exemplariskt underordna sig de härskandes makt och myndighet.

Men det är likväl icke så. Liksom känslan är starkare än förnuftet, så är frihetsbegäret, som förvisso är en väsentlig del av människornas självbevarelse- och uppehållelsedrift, mäktigare än både härskarviljan och slavsinnet. Frihetsbehovet är den röda tråd, som genomlöper framförallt den politiska historien. Frihetskänslan, vilken i sig upptar det omätliga hatet mot allt förtryck, är folkets ledstjärna. Det är den makt, som slår de härskande och hindrar de behärskade från att bli kujoner; den kraft, som vräker undan det ena politiska regeringssystemet efter det andra,

som steg för steg tränger undan själva den princip, vilken ligger till grund för både det individuella och kollektiva härskandet och förer utvecklingen och mänskligheten framåt mot det regeringslösa samhällstillståndet.

De autokratiska enväldena, det individuella härskandets högsta form, ha nu nästan överallt slagits i spillror och ersatts med allt friare politiska samhällsformer. I Spanien och Portugal slopades enväldet och infördes konstitutionellt statsskick såsom en återverkan av den franska juli-revolutionen 1830. Nu senast har i Ryssland tsarismen och i Tyskland preusserismen störtats, efter det att dessa system för sina respektive länder och folk över stupet till en oberäknelig avgrund.

Teokratin, som måhända ingalunda varit en alldeles betingelselös politisk statsform, kunde icke länge hålla stånd mot de växande frihetssträvandena. Ehuru dess grundtanke låg däri, att denna jordiska tillvaro blott var en kort pilgrimsfärd, som skulle föra till ett evigt liv på hinsidan gravkullen och att därför alla mänskliga inrättningar, även de statliga och politiska, måste tjäna detta mänsklighetens huvudmål: livet efter döden, har denna form för det politiska förtrycket, för regerandet försvunnit från åtminstone Europas kulturområden. Teokraternas yttranden om religionens sanning och betydelse blevo snart genomskådade, eftersom de själva icke sköto sina tvister om penningar, makt, soldat- och diplomatära åt sidan och uteslutande ägnade sig åt den eviga salighet, som väntade dem, om de tillräckligt älskade gud och föraktade det världsliga. De voro dumma, dessa teokrater, då de själva spridde otrons eldar; och detta så mycket mer, som erfarenheten lärde, att de mest tyranniska statsformer och de mest folk- och frihetsfientliga inrättningar säkrast kunde tillskrivas guds vilja.

I sin polemik mot socialismen förklarade de första Darwins anhängare att selektionsprincipen till sitt väsen icke var demokratisk utan snarare aristokratisk. De flesta vetenskapsmän ha i själva verket alltid velat ställa sig väl in hos de maktägande. Men detta lilla handtag åt förtrycket blev dock utan märkbar betydelse. Under slutet av 18:de och de första årtiondena av det 19:de århundradet upplöstes Italiens, Tysklands och Schweitz' aristokratiska republiker.

Man har rätt mycket diskuterat monarkins fördelar framför aristokratin som politisk statsform. Som bekant utövades makten i de aristokratiska staterna av ett visst antal släkter. Varje sådan stat var, om den ägde livskraft, ytterligt reaktionär. De rivaliserande släkterna, som alla voro fruktansvärt despotiska, övervakade varandra med största misstänksamhet av fruktan för att någon medlem av en härskarekast skulle nå för högt i makt.

Den aristokratiska statens politiska gärning var att slå bönderna i järnbojor. Genom en rad av sluga åtgärder från adelns och feodalherrarnas sida skärptes den jämförelsevis milda livegenskap, som rådde i de flesta europeiska länder vid medeltidens slut, ända till det hårdaste slaveri. I Syditalien, Ungern, Polen, Ryssland och vårt grannland, jorddrottarnas Danmark inte att förglömma, genomdrevo nämligen jordägarna, att deras underlydande förbjödos att gå från en gård utan jordägarens tillåtelse och att den civila och kriminella jurisdiktionen tillföll herrarna, vilket innebar, att maktförhållandena omärkligt omkonstituerades dithän, att jordägaren godtyckligt kunde tilldela bonden frihets- och dödsstraff, utan att denne på något sätt kunde undandraga sig detsamma. Man har en alldeles ypperligt vältalig provkarta på den aristokratiska politikens tyranniska övergrepp i den polska re-

publikens lagstiftning rörande mord på bönder, begångna av deras herrar. Det har nämligen fullt ut bevisats, att ett sådant mord ända till Polens undergång icke var belagt med något straff.

I jämförelse med det aristokratiska väldet ,som på visst sätt förnämligast verkade i det tysta, betraktas monarkin, som ej sällan är inskränkt, såsom ett politiskt framsteg, även om den sedan har att uppvisa en aldrig så lång rad av braskande statskupper och grova våldshandlingar. Närmast skall framsteget ligga däruti, att i den aristokratiska staten är det ett begränsat antal släkter, som härskar, i den monarkistiska blott en släkt och sålunda färre förtryckare.

Inom monarkin är den roll, som inbillningen spelar, rätt så märklig och betecknande. Överallt och inom alla samhällsklasser anar monarken fiender, som ej sällan trakta efter hans liv. Han utdelar mutor och organiserar spionerier. De nationella bragderna och tillkomsten av de nyttiga inrättningarna tillskriver han sig, ehuru andra verkställa och bekosta dem och han i bästa fall blott bidrager med sin namnunderskrift. Däremot hänföras alla olyckor och misslyckade tillställningar till andra orsaksfaktorer. Den monarkiska auktoriteten röner samma öde som den religiösa.

Demokratin, som är det kollektiva härskandets högsta form, har blivit republikens statsform in hoc signo vinces. *)

Demokratin är enväldets motsats och låter förena sig med teokratin blott under de första utvecklingsskedena, liksom aristokratin och monarkin kunna förenas, om de båda äro av övervägande borgerlig karaktär.

Demokratin betraktas i jämförelse med de andra systemen som ett politiskt framsteg. I den teokratiska staten litar man på Gud, i den aristokratiska på ett visst antal härskande släkter och i den monarkiska på en enda härskande släkt. I den demokratiska staten begäres av folket, och avtvingas det i nödfall, förtroende och tillgivenhet för ett begränsat antal politiska delegater. Det gemensamma för samtliga dessa politiska system är, att de vila på härskandets princip, att det skall finnas styrande och styrda, d. v. s. ofria och förtryckta människor. Fördragen mellan folket och de styrande grunda sig på våldsmakt och icke på fri överenskommelse eller fritt avtal.

Demokratin bygger alltså på regeringsvälde, liksom de andra politiska tyrannsystemen gjort. Den demokratiska regeringen, som nu smörjes i den politiska parlamentariska socialismens namn, motsvarar också en viss grad av förtryck och tyranni. Varje regering, jämväl den revolutionära, är en fiende till friheten. Där det råder frihet, finnes ingen plats för en egering. Regeringsmakt är ett ont, ett ingrepp i mänskligheten absoluta rätt, en fruktansvärd utmaning mot mänsklighetens omdömesförmåga och individuella medvetande.

Det värsta med demokratin, folkväldet och den folkliga regeringsmakten, det är emellertid, att den utfäster sig att skapa politisk jämlikhet, vilket den omöjligen kan. Det ligger i öppen dag, att i ett samhälle, varest finnes regerande och regerade, där kan aldrig existera jämställdhet.

Och anarkismen, som, trots all förföljelse, ändock är alla frihetsälskande människors politiska mål, medvetet eller omedvetet, förverkligas och därmed både friheten och jämlikheten. Genom den fulla friheten bli vi jämlika och bröder.

*)I detta tecken skall du segra.

Bidrag till en kritik över bolsjevismen.

Av *CARL PETER*, Wien.

III.

Filosofi.

Revolutionen innebär icke bara omformning av stoffet. Den innebär en ombildning av människan. Ombildningen av detta osynliga och delvis ännu outforskade stoff, med vilket människans inre värld är utrustad. På detta ombildningens område hade bolsjevikerna inga föregångare. Tidigare har man ju också tillverkat skor och kläder liksom man haft skolor, komponerat musik och målat tavlor, men man har ännu aldrig haft en fullständig samhällsapparat, eller om det så behagas ett statsmaskineri, som man kunnat använda till en andlig och moralisk omvandling av det hela.

Ingen världsåskådning kräver ett kritiklöst erkännande. Alla allvarliga anhängare av en allvarligt menad åskådning skulle på det bestämdaste motsätta sig, att denna gjordes otillgänglig för kritik.

Vad är världsåskådning? Det är ett åskådande av alla ting i världen. Och vad utsatte de för sitt åskådande? Just den del av världen, som de ansågo som betydelsefull. Exempelvis: organiseringen är viktig, däremot är kritiken icke obetingat viktig; viktig är makten över världen, medan friheten icke är av obetingad vikt.

De tänka: efter oss kommer ingen. Icke intill den sista punkten i vårt program blir förverkligat. Detta program är vårt program. Vi veta allra bäst vad detta program är värt. Vi ha makten över livet och tillämpa vårt program på livet. Ingen människa är i stånd att ge ett bättre program för detta livet. Därmed är det bevisat, att ingen människa har någonting av värde och betydelse att säga om det. Således har ingen någonting att säga.

Slaven fruktar, herren fruktar icke. Fruktar han likväl något, så strävar han efter att undertrycka denna känsla. Fruktan är oskön och ett gift för överläggning och beslut.

Ifrån begynnelsen av sin politiska makt voro bolsjevikerna besatta av en viss fruktan. Deras fruktan tog sig form: kampen mot kontrarevolutionen. De fria kommunerna skulle icke hyst någon fruktan för kontrarevolutionen. Lugnt och med den fullkomligaste tillförsikt skulle dessa ha satt sin tillvaro på spel utan den ringaste fruktan för att gårdagens människor och saker skulle kunna skada dem.

Kontrarevolutionen gav det bolsjevikiska partiet anledning att helt enkelt »socialisera» det andliga livet.

Förstånd och känsla kan icke betvingas. Det sunda förnuftet protesterar också mot att genom tvång påhängas människorna. All slags andlig och moralisk utveckling ställer blott ett speciellt krav på människorna: låt frihet och kritik råda.

Socialiseringen av det andliga livet försiggick i Ryssland och Ungern på det sättet, att alla företeelser, alla uttryck för anda, tanke, känsla, först underkastades censur med hänsyn till om de motsvarade bolsjevikernas program. Kritik eller avvikande tillkännagivelser blevo un-

dertryckta med det strängaste statsvåld.

I bolsjevikernas Ryssland finns det ett allerhögsta centralråd, till vilket alla böcker och liknande »andliga produkter» måste inlämnas. De kunna först komma till offentligheten, när detta råd funnit arbetet välsinnat. Vi tro, att varje vidare behandling av denna del av bolsjevismens praktik är överflödig. Var och en känner till, att ingen regeringsmakt i vår tid tillåtit sig att slå det andliga livet i sådana bojor. Med undantag för det tsaristiska Ryssland och den Heliga Stolen i Vatikanen. Likväl måste vi genast anmärka, att även under det tsaristiska Ryssland fann man medel till spridandet av stora mängder förbjuden litteratur bland allmänheten. I bolsjevikernas Ryssland är detta fullkomligt uteslutet. Ty ingenting är så förträffligt organiserat i detta organisationernas land, som polisväsendet.

Bolsjevismen är ofullkomlig, men betydligt mindre ofullkomlig är de föregående ekonomiska och politiska systemen. Därför borde det icke finnas någon orsak att avspära vägen för intellektets livsfunktioner. Tvärtom. Just därför hade det varit nödvändigt att underlätta all slags kritisk verksamhet.

Intelligensen eller de människor, som tillhörde de så kallade intellektuella yrkena, voro kontrarevolutionära. Det är fullständigt sannt. Dessa människor älskade varken bolsjevikerna eller revolutionen. Dessa människor voro kontrarevolutionära, men intellektet själv var och är icke kontrarevolutionärt. I ordets innersta mening är intellektet och den mänskliga intelligensen revolutionärt.

Intellektet skulle icke haft något förbarmande med bolsjevikernas fel, men det skulle heller icke varit något stöd för reaktionen.

Med sin egendomliga materialism skapade bolsjevikerna samtidigt några nya etiska och moraliska begrepp.

Vi ta blott några ur hopen: »Bourgeoisiens kritik är en andlig förgiftning av källorna — och vi äro för proletärernas fulla frihet och kritik».

Detta är icke sant. Lika litet som det tillåtes proletärerna att försvara sitt hem och sin härd, eller själv förskaffa sig sitt bröd, lika omöjligt är det att kunna rikta kritik mot sovjetsocialismen.

Proletärerna äro tvingade att lämna hem och härd och utbyta dem mot lögnen om det »socialistiska fosterlandsförsvaret». Proletären tillåtes icke sörja för sitt eget bröd. Han är tvungen att i massdriften befatta sig med ting, som varken ger honom eller andra bröd. För proletären är det likaledes absolut omöjligt att med sin kritik tränga genom den bolsjevikiska muren, inom vilken det regerande partiet har förskansat sig. Skulle det någon gång vara möjligt för proletärerna att utöva någon kritik, så heter detta icke längre proletärisk kritik, utan »förvirring».

I sina avhandlingar komma bolsjevikerna till den slutledningen, att icke endast politik och ekonomiskt samfundsliv delas i proletäriskt och borgerligt, men även den andliga tillvaron och andlig verksamhet. Denna slutledning gav till resultat sådant som proletärisk vetenskap och proletärisk konst. Och fanns det ännu ingenting sådant, så måste det framskapas.

Denna sats avledes likaledes ur bolsjevikernas redan bekanta politiska materialism. Denna sats är gravstenen över förhoppningen, att den politiska och ekonomiska bolsjevismen skulle kunna betyda en begynnelse till en andlig och moralisk föryngring av socialismen.

Lika litet som det existerar en bourgeoisivetenskap och en bourgeoisikonst, lika litet existerar det också en proletärisk. Funnes det någon, eller ville någon vara det, så borde varje revoolutionär bekämpa detta andliga och moraliska monstrum till det yttersta. Det finns en slags vetenskaplighet, en slags utövning av vetenskapen i en klass' intresse, som må vara dessa människors sak, men icke andens och moralens sak. Endast på grund av, att de förut härskande klasserna betraktade vetenskap och konst som sina vapen, och vetenskapen och konsten förnedrade sig till att vara detta, ansåg bolsjevikerna det vara berättigat att låta denna »proletäriska vetenskap och konst» uppstå. Vi fästa inget avseende vid, att detta oerhörda icke lyckats dem, men antag, att det hade lyckats?

Är beteckningen proletär något upphöjt? Nej. Att vara proletär innebär att vara förslavad, utfattig och lida nöd. Finns det då något skäl för att vara stolt över att vara proletär? Naturligtvis icke. Om proletären känner något upphöjt i sin ställning, så gäller det icke själva det proletära tillståndet, utan denna kamplust, som är ett uttryck för hans strävan att bli fri från det proletäriska tillståndet. Och vetenskap, konst, moral, etik skulle göras medvetet proletärisk? Skulle förslavas, göras utfattig och eländig?

Detta bolsjevikiska monstrum av »proletärisk vetenskap, konst och etik» upphjälpes icke därigenom, att man med »proletarisk» endast menar »det intellektuella och andliga livets användande för arbetarklassens väl».

Ande och moral tillhör icke en nation, en klass, och icke ett åskådningssätt. Bli de förnedrade till detta, så äro de förlorade. De tillhöra endast sig själv, ty endast de ha makt och rätt att behärska livet.

Redan 1920 kämpa bolsjevikerna med undergången. Såväl för dem som för den framtida utvecklingen är undergången fördelaktigare än deras kvarstannande som regering.

Det klingar grymt, när vi likväl veta, att efter bolsjevismens störtande det icke kommer någon demokrati men en förfärande våldsregim, som kommer att avrätta hundratusenden av människor i Ryssland, och komme i Europa försöka återupprätta den gamla kapitalismens fulla makt.

Det kan finnas en annan möjlighet: den sedan rätt lång tid tillbaka förkunnade svängningen åt höger av Moskwa. Vi förneka icke, att en genom egna beslut uppkommen högerorientering av sovjetmakten och det bolsjevikiska partiet kan medföra ett ögonblicks lättnad. Men det kan icke bli mer än ett uppskov för reaktionen.

Med denna frivilliga högerorientering skulle bolsjevikerna ödsla bort det värde, som uppbevarades åt den kommande utvecklingen genom deras undergång i eld och blod. Vi tänka därmed på det man med en samlande beteckning kan kalla revolutionens romantik.

Under ytan på den sjuka huden växer ett nytt liv. Ett föryngringens liv. Vår generations blod och lidande befruktar detta liv. Liksom bolsjevikernas blod och smärta.

Kultur-europeernas förnimmelser visar hän på framväxandet av en ny materiell och andlig kultur tillsammans med och genom den fullständiga undergången av de gamla samhällsinrättningarna. Tolstois starka rop gav Europa något att tänka på. Där den vestliga industrialismen skamfull måste göra halt, börjar kulturens föryngring.

Bolsjevikerna voro söner av den vestliga industrialismen. För dem var Tolstoi och kulturens föryngring ingenting annat än småborgerligt svärmeri.

Den norska järnvägsstrejken.

***

Det fanns i sin tid en syndikalistiskt färgad fackopposition i Norge. Den är nu saligen avsomnad. Eller — dess existens är en pappersexistens. Dess främste har erövrat ledarplatserna inom det socialistiska partiet och inom fackföreningsrörelsen. Därtill kommer att de egentliga syndikalisterna utgått och sökt skapa en självständig fackföreningsrörelse på klart syndikalistisk bas.

Vad ha så de nya "revolutionära" ledarna åstadkommit inom fackföreningsrörelsen? Oss veterligen ingenting annat än fortsatt de gamla traditionerna.

Hela sommaren har man varslat järnvägsstrejk i Norge. Våra egna hemmabolsjeviker lät oss ana, att revolutionen nära nog stod för dörren i och med denna strejk. Hela den norska borgarklassen gick i darrande byxångest, menade man. Rätta sammanhanget var, att den norska borgarklassen ingenting bättre önskade än ett tillfälle att kasta sig med hela sin tyngd över arbetarrörelsen.

Järnvägsstrejken kom. Men någon revolution såg man icke till. Icke till någon generalstrejk. Ja, icke ens till den ringaste sympatistrejk.

Järnvägsmännens strejk var effektiv. Men Norges geografiska form tillät ett avhjälpande i stor utsträckning genom sjötransporten. Och de sligt "revolutionära" ledarna lät de organiserade arbetarna försvaga järnvägsmännens strejk genom ett orubbat upprätthållande av detta transportarbete.

Vi minns en annan järnvägsstrejk. Den ägde rum i Frankrike i Maj. Denna strejk kastades loss av en tillfällig bolsjevikisk ledning utan samrådan med de övriga organisationerna. Trots detta ingrep Landsorganisationen (C. G. T.) med sympatistrejk inom de mest betydande områdena. Likväl såg man hela den norska bolsjevikprässen kasta sig över C. G. T:s ledare och kalla dem förrädare och kapitalismens hantlangare. De hade förrått järnvägsmännen! Hur och varför visste väl dessa bolsjevikherrar näppeligen själv. Men naturligtvis hade ledarna förrått järnvägsmännen, ty de voro icke bolsjeviker.

Nu kom en strejk bland de norska järnvägsmännen. Och våra norska "revolutionärer" gjorde själv ingenting. Ingen generalstrejk, ingen sympatistrejk, ingenting.

Vi döma icke deras passivitet, men deras demagogi. Förhållandena synes ha varit starkare än deras revolutionära fraseologi. Förhållandena synes ha dömt dem till overksamhet. Men månne icke förhållandena i andra länder även kunna diktera en taktik, som går mot ledarnas vilja? Skola de månne kunna fatta detta? För den utomstående är det uppenbart,

att de "revolutionära" ledarna i Norge "förrått" de norska järnvägsmännen hundra gånger mera än de franska "kapitalistlakejerna".

Den norska järnvägsmannastrejken var ett fisko. De norska järnvägsmännen äro i hög grad borgerliga. Många av dem tillhöra i politiskt avseende den borgerliga vänstern och till och med den borgerliga högern. En solidaritetsstrejk eller generalstrejk skulle ha förvandlat järnvägsmännens kamp för ekonomiska krav till en kamp om politisk makt under bolsjevikisk ledning. Järnvägsmännen själva ville icke tillåta detta. En sådan kampförändring skulle ofelbart ha resulterat i, att de borgerliga järnvägsmännen återgått till arbetet och blivit strejkbrytare i egen sak. Det är detta förhållande, som synes ha omöjliggjort varje utvidning av striden.

Också i detta avseende finns det en intressant paralellism mellan den norska oeh den franska järnvägsmannastrejken. Skillnaden är egentligen bara den, att medan den franska ledningen "förrådde" sina järnvägsmän genom omfattande sympatistrejker, så lade den "revolutionära" ledningen i Norge armarna i kors och gjorde ingenting. Och resultatet blev, att visserligen förlorades båda striderna, men medan de franska organisationerna tappade medlemmar i tio- och hundratusental, på grund av den av en tillfällig bolsjevikledning igångsatta strejken, så kunde de norska järnvägsmännen återgå till arbetet med obrutna organisationer, tack vare att bolsjevikerna ingenting gjorde i Norge!

Den norska järnvägsstrejken bjuder emellertid en ljuspunkt, som ger framtidslöften. Icke blott de egentligt kroppsarbetande järnvägsmännen deltog i strejken, men även kontorspersonalen. *Hela* järnvägsmannakåren stod enad i aktionen. Skiljemuren mellan klasserna inom järnvägsmännen revs ned och alla gjorde gemensam sak. Däri ligger framtidslöftet. Ty skola arbetarna en gång kunna erövra ledningen av industrien, så måste det åstadkommas ett samarbete mellan de "intellektuella" och de manuella arbetarna inom de olika industrierna och företagen. En gemensam kamp av järnvägarnas kontorspersonal och kroppsarbetare är en början, en löftesrik början på detta område. Den gemensamma kampställdingen skall avföda en utvidgad solidaritetskänsla och småningom sammansmälta alla järnvägsmäns gemensamma intressen till ett enda: järnvägsmännens framtida övertagande av järnvägsdriften med avskaffandet av statsbyråkratien.

Industriell demokrati.

Efter prof. *G. D. H. COLE.*

***

De engelska gillessocialisterna ha mycket sysslat med spörsmålet om industriell och ekonomisk demokrati i motsättning till den politiska demokratien. Den politiska demokratien har slagit fel, säga de, därför att den icke förmått att förverkliga samhällsmedlemmarnas vilja. Den är dömd att dö. Efter den måste komma den »ekonomiska demokratien», som innebär verklig jämlikhet och upphävandet av den kapitalistiska utsugningen. Den engelska gillessocialismen kan betecknas som en slags kroasering mellan socialdemokrati och syndikalism. Den vill att de till »gillen» omvandlade fackliga organisationerna skola vara självständiga brukare av produktionsmedlen. Staten som producent skulle bli en enväldig tyrrann. Friheten kan endast förverkligas enligt deras principer,

mena de. Varje industriellt eller produktivt företag skall vara självstyrande, men de skola alla vara sammanslutna till landsomfattande »gillen» för åstadkommandet av ett effektivt samarbete. G. D. H. Cole, en av de mest kända gillessolisterna, har utarbetat en plan för den ekonomiska demokratien, eller det industriella självstyret (se hans Selfgovernment sid. 257—262), en plan som i dessa dagar torde kunna påräkna allmänt intresse hos de svenska arbetarna. Ty också hos oss vinner denna fråga allt mera aktualitet och måste grundligt diskuteras från alla synpunkter.

A) Verkstadsrådet.

Som första grundsten till den industriella demokratiens byggnad kommer verkstadsrådet. Detta råd väljes av alla medlemmar av verkstadsavdelningen genom skriftlig omröstning.

Sammanslutningen av ex. metallindustrien över hela landet (gillet) kommer naturligtvis att omfatta många olikartade slag av företag. I vart och ett av dessa (åtminstone de större) finns det olika verkstäder. En maskinfabrik exempelvis kommer att ha sin ritaravdelning, sitt gjuteri, sitt hyvleri, etc. I vart och ett av dessa väljer arbetarna representanter till tillvaratagandet av verkstadsavdelningens speciella intresse: ett verkstadsråd.

B) Driftsrådet.

De olika verkstadsavdelningarna kommer att ha både speciella intressen och intressen gemensamma med alla de andra avdelningarna. Det gäller således att försona och sammansmälta dessa olika intressen, att åstadkomma harmoni i samarbetet mellan de olika avdelningarna. Detta uppnås antagligen bäst genom att låta varje verkstadsavdelning direkt välja sin egen representant i driftsrådet.

C) Distriktsrådet.

Detta råd skulle bestå 1) av representanter för varje företag, valda av driftsråden, och 2) av yrkesrepresentanter från de olika yrkena inom industrien, valda genom allmän omröstning bland yrkets medlemmar inom distriktet.

Distriktsrådets huvuduppgift kommer antagligen att bli att åstadkomma industriellt samarbete inom distriktet och avsluta överenskommelser med kommunerna och med andra industrisammanslutningar inom sitt område, samt att tjäna som mellanled mellan det enskilda företaget och den nationella industrisammanslutningen.

För att samarbetet inom distriktet skall bli gott, måste varje enskild drift ha sin representant i distriktsrådet, och antagligen kommer denne att tagas från driftsråden, där han är med att bära ansvar för det enskilda företaget. Men dessutom kunna icke fackintressena ignoreras. Formaren ,modellsnickaren etc., kommer att ha sina speciella frågor, som han önskar förelägga rådet. Därför bör varje fack ha sin representant.

D) Industrirådet.

Detta råd skulle bestå 1) av representanter från distrikten, valda genom allmän omröstning i varje distrikt, och 2) av yrkesrepresentanter, valda genom allmän omröstning inom varje facks utövare inom industrien över hela landet.

Industrirådet, det verkställande rådet för hela industrien, måste stå i så nära kontakt med medlemmarna som möjligt. Det är därför nödvändigt, att det icke väljes av distriktsråden, men genom en allmän omröstning. Men då medlemmarnas personkännedom i allmänhet icke når utom det egna distriktet, så rekommenderas ovan angivna form. Varje medlem avger således tvänne röster: en på en distriktsrepresentant och en på en fackrepresentant till industrirådet. Distrikts- och fackintressena bli på detta sätt både representerade i industrirådet, något som säkerligen blir av det goda.

E) Industrikongressen.

Industrirådet skall icke vara den högsta styrande instansen. Det slutliga avgörandet skall ligga hos en större representantförsamling: industrikongressen.

Representanterna till denna kongress utses på det sättet, att varje yrke inom varje distrikt utser var sin representant. Dessa tillsamman konstituerar industrikongressen.

Denna kongress sammanträder så ofta det anses nödvändigt. Den skall vara den avgörande instansen, till vilka alla tvistespörsmål kunna hänskjutas, och den skall fatta beslut om industriorganisationens allmänna produktionspolitik.

Detta är den form för en demokratisk industriorganisation, sådan gillessocialisten Cole tänker sig densamma.

Låt oss nu, för att exemplifiera, antaga att vi ha att göra med en industri, vilken som hälst, som är sammansluten till en hela landet omfattande produktionsorganisation. Låt oss antaga, att denna industri räknar tvåhundra företag, lika fördelade på tio distrikt (20 i varje) och att i industrien arbetar tjugo olika slags yrkesarbetare.

Som bas hade vi då Verkstadsrådet, bestående av låt oss säga 5 representanter, direkt valda av arbetarna på platsen.

Därefter Driftsrådet, bestående av en representant från varje yrke eller verkstadavdelning inom fabriken, alltså efter våra förutsättningar av 20 representanter.

Vidare Distriktsrådet, bestående av en representant från varje yrke (20) samt en från varje företag inom distriktet, efter våra förutsättningar likaledes 20, eller tillsammans 40 representanter.

Vidare Industrirådet, omfattande efter våra förutsättningar 20 yrkesrepresentanter och tio distriktsrepresentanter, tillsammans 30.

Slutligen ha vi så Industrikongressen, högsta instansen, bestående enl. vårt exempel av 20 yrkesrepresentanter för varje distrikt (200 repr.), där det således åstadkommes en viss balans mellan distrikts- och yrkesintressena och dessa sammansmältas i ett produktionsintresse.

Varje företag organiserar självständigt sin produktion, och leder den självständigt. Sådan är planen.

I nästa nummer skola vi återgiva gillessocialisternas plan för en demokratisk metod vid väljande av arbetsförmän och industriledare överhuvudtaget.

KNUT JERN.

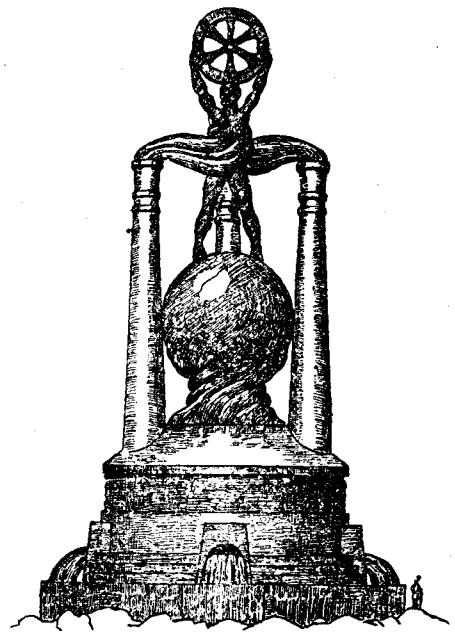

Skiss till Arbetarnas Världsmonument.

En syndikalistisk världskonferens.

***

Under dagarna 16—21 december 1920 avhölls i Berlin en världskonferens av representanter för syndikalistiska organisationer. Denna var föranledd av den planerade revolutionära fackföreningskongressen i Moskwa till våren, dit också de syndikalistiska organisationerna äro inbjudna. Det gällde därför att söka skapa en gemensam platform för ett gemensamt uppträdande på denna kongress.

Representanter hade mött från:

Amerika: Industrial Workers of the World (I. W. W.) med 100,000 medlemmar.
Argentina: Federation Obrera Regional Argentina del V. Congress, omfattande 200.000 medlemmar.
Frankrike: Comité Syndicalist révolutionaire 300,000 medlemmar.
England: Shop Stewards and Workers Committee, 200,000.
Holland: National Arbeidssecretariat. 40,000 medlemmar.
Tyskland: Freie Arbeiter-Union, 150,000 medlemmar.
Tscheckoslovakein, 2,000 medlemmar.
Sverge: Sverges Arbetares Centralorganisation, 3',000 medlemmar.
Summa: 1,024,000 medlemmar.
Danmark, Italien och Spanien hade av olika anledningar icke kunnat sända representanter. Häller icke Australien och Canada.

Efter en mycket ingående och mycket upprörd debatt antogs följande resolution, som skulle framläggas på den kommande Moskwakongressen, som grundlag för de syndikalistiska organisationernas förslag till uttalande:

1) Den revolutionära fackföreningsinternationalen ställer sig förbehållslöst på ståndpunkten: revolutionär klasskamp och arbetarklassens makt.

2) Den revolutionära fackföreningsinternationalen strävar efter upphävandet av det kapitalistiska systemets och statens ekonomiska, politiska och moraliska regim, och grundandet av ett fritt kommunistiskt samhälle.

3) Arbetarklassen är blott i stånd att förinta det ekonomiska, politiska och moraliska slaveriet under kapitalismen, genom den skarpaste användning av sina ekonomiska maktmedel, som finner sitt uttryck i den revolutionära direkta aktionen för uppnåendet av dessa mål.

4) Den revolutionära fackföreningsinternationalen ställer sig vidare på den ståndpunkten, att uppbyggandet och reglerandet av produktionen och distributionen är en uppgift för de fackliga organisationerna i varje land.

5) Den revolutionära fackföreningsinternationalen är absolut självständig och oavhängig från varje politiskt parti. I händelse den revolutionära fackföreningsinternationalen har företagit en aktion och politiska partier eller andra organisationer förklara sig eniga därmed (eller omvänt) kan genomförandet av denna aktion ske gemensamt med dessa partier och organisationer.

6) Konferensen uppmanar energiskt alla revolutionära syndikalistiska och industriella organisationer att deltaga i den kongress som skall avhållas i Moskwa 1 maj 1921, och som är sammankallad av den röda fackföreningsinternationalens provisoriska råd, för att där bilda en enhetlig revolutionär fackföreningsinternational för alla revolutionära arbetare på jorden.

Som det framgår av resolutionens ordlydelse innebär detta ställningstagande en i viktiga avseende ganska stark fronderering mot moskwateserna. På trenne viktiga punkter: 1)beträffande "proletariatets diktatur", 2)beträffande det politiska förmynderskapet över fackföreningsrörelsen, 3) beträffande ställningen till staten.

Helt naturligt kom debatten till största delen att koncentrera sig kring "proletariatets diktatur", så mycket naturligare som i konferensens överläggningar deltogo ett par ryssar, representanter från den revolutionära fackföreningsinternationalens provisoriska råd. En av dem, Belinski, förklarade, att den föreslagna resolutionen bestod av samma innehållslösa fraser som Amsterdaminternationalens uttalande, men att denna brist kunde avhjälpas genom ett inskjutande av "proletariatets diktatur" och på ett annat ställe "samarbete med tredje Internationalen". Motståndet mot det senare var enhälligt från alla självständiga syndikalistiska organisationer, medan man i frågan om "proletariatets diktatur" stannade vid att ersätta den med "arbetarklassens makt". Ingen var egentligen anhängare av "proletariatets diktatur" i dess bolsjevikiska mening, ty även de som voro villiga att godkänna termen, menade med den något helt annat. Den tolkning de inlade i detta uttryck var arbetarnas (handens och hjärnans) härskande över produktionsmedlen och deras rätt att med vapenmakt möta kontrarevolutionens beväpnade försök till återställandet av den kapitalistiska ordningen. Under sådana omständigheter skulle det varit olyckligt om detta yttryck antagits, då det ingalunda givit uttryck för vad man menade. Uttrycket "arbetarklassens makt" är måhända heller icke i alla avseende tillfredställande, men i varje fall bättre.

Genom betonandet av fackföreningsrörelsens "absoluta självständighet och oavhängighet från varje politiskt parti", har världens syndikalister sagt ifrån, att de icke komma att godkänna någon de fackliga organisationernas subordination under en politisk organisation, sådan som föreskrives i moskwateserna. Detta beslut kommer att få sina konsekvenser! Men vilka? Så vitt vi kunna se äro endast tvenne alternativ möjliga: antingen ge bolsjevikerna avkall på sina krav om de politiska partiens diktatur över arbetarna och deras organisationer och det kommer att skapas *en* revolutionär fackföreningsinternational på de i Berlin uppdragna grundlinjerna, eller också måste Moskwa vidhålla kraven om politisk supremati, i vilket fall det antagligen kommer att bildas *två* revolutionära fackföreningsinternationaler, en bolsjevikisk som böjer knä för Moskwa, och en syndikalistisk.

Moskwateserna införa staten, proletärdiktaturens stat, som ett genomgångsled till en friare samhällsform. Berlinresolutionen betonar, att "statens ekonomiska, politiska och moraliska regim" skall bekämpas och avskaffas genom de fackliga organisationernas direkta aktion, och att de fackliga organisationerna skola vara uppbyggare av det nya samhällets produktion och distribution. Därmed avvisas den bolsjevikiska statens herravälde över produktions- och distributionsväsen och därmed över producenter och konsumenter. Emot bolsjevismen sättes här klart syndikalismen.

Man måste anse konferensen ha fyllt den uppgift den var förelagd, nämligen skapandet av en gemensam platform, även om det skedde efter åtskilliga slitningar. Debatten gav dock det intryck, att man var enig i det huvudsakliga. Oenigheten försvann då det gällde att taga ställning till det positiva arbetet. De flesta av de representerade organisationerna voro ju dock praktiska syndikalistiska organisationer, vilket på ett glädjande sätt kom till uttryck i de enstämmiga förklaringarna, att syndikalismen måste arbeta praktiskt uppbyggande även om ingen revolutionär situation förelåg, och att den icke kunde uppskjuta sitt praktiska arbete till dess något politiskt parti proklamerat proletariatets diktatur.

Konferensen beslutade slutligen att tillsätta en kommitté på tre medlemmar, som skulle ha i uppdrag att i och för informationer sätta sig i förbindelse med de olika syndikalistiska organisationerna i olika länder, samt att även träda i förbindelse med det provisoriska fackliga rådet i Moskwa.

Fackföreningsinternationalerna i Moskwa och Amsterdam.

Av *ALBERT JENSEN.*

II.

I vilken mån har nya fackliga Internationalen mer än sin föregångare, som dog vid krigsutbrottet, förmått att vara en handlingens internanal? Den nya organisationen är ännu knappast mer än årsbarn. Det är orimligt att vänta några storverk av den. Vi få vara tacksamma, om det finns ansatser och verklig vilja till nytt liv, till handling.

Och det ser verkligen ut, som den nya organisationen ger löften för framtiden. Låt oss till en början konstatera, att det är den enda International, som nått fram till handling. Alla de andra ha aldrig nått längre än till resolutioner och proklamationer. Resolutioner och proklamationer äro visserligen icke att förakta, de äro nödvändiga föregångare till handling. Men när en organisation kommit in i handlandets stadium ådagalägger den för första gången, att den har verklig livskraft.

Ententen sökte från Washingtongressen utestänga representanter för den tyska arbetarklasesn. Fackföreningsinternationalen gjorde bestämd front mot detta och tvingade enteteregeringarna att låta tyska representanter deltaga. Denna handling hade måhända icke större betydelse med avseende på de uppnådda resultaten, men för det första visade sig Internationalen vara en makt för vilken de härskande regeringarna voro tvungna att böja sig i detta fall och för det andra innebar detta steg ett brytande av den undantagsställning i vilken enteteregeringarna sökte hålla Tyskland. Principiellt hade handlingen därför betydelse.

Då de österrikiska arbetarna höllo på att omkomma av hunger trädde Fackföreningsinternationalen åter i aktion och insamlade betydande medel till avhjälpande av den värsta nöden, liksom det lyckades skaffa vissa råmateriel till den österrikiska industrien och därmed till avhjälpandet av arbetslösheten. Denna aktion var ju av rent humanitärt innehåll, var ingen kampaktion, men torde därför icke vara av ringare betydelse, som en manifestation av internationell solidaritet.

Den nya Internationalens generalprov som aktionsorgan blev boykotten mot Ungern, mot den vita terrorns Ungern. I mars tillställde det internationella sekretariatet den ungerska regeringen ett ultimatum om att göra slut på den vita terrorn, i motsatt fall skulle Internationalen tillgripa blockad mot landet. Samtidigt utsändes till de olika ländernas fackliga organisationer en maning om att hålla sig beredda till aktion. Den ungerska regeringen satte sig emellertid på sina höga hästar. Den trodde icke på hotet. Så trädde blockaden i kraft den 20 juni och varade till de första dagarna i juli. »Från den 20 juni får inget tåg passera den ungerska gränsen, inget fartyg gå in till Ungern, hela samfärdseln måste avstanna, inga stenkol, inga råmaterial, inga livsmedel, inget brev och inget telegram får mera komma in i landet», hette det i det internationella uppropet.

Den ungerska regeringen blev nu lite mjukare. Den skyndade sig att genom den österrikiske ministerpresidenten Renners förmedling få till stånd förhandlingar med representanter för den fackliga Internationalen. Dessa förhandlingar ledde emellertid icke till något positivt resultat liksom ej heller blockaden åstadkom något sådant.

Ungerns sändebud i Wien förklarade: »Det snara sammanbrottet av boykotten är en angelägenhet av Europeiskt intresse, ty eljes hade Europa från och med nu en världsregering, som på detta sätt kunde tvinga sin politik i dag på Horthy och i morgon kanske på Lloyd George eller Millerand». Den ängslige diplomaten hade en ganska klar förståelse av ställningen. Fackföreningsinternationalen kan just bli en sådan organisation, som kan tvinga regeringarna på knä och dirigera den internationella politiken.

Arbetarna i de Ungerska gränsstationerna i Tysk-Österrike, i Tschekoslovakien, Italien, Rumänien, Serbien etc. trädde i aktion. I Wien vägrade banktjänstemännen redan den 19 juni att ta befattning med transaktioner till Ungern. Den tjugonde var aktionen ganska effektiv. De 140 vagnslaster kol, som dagligen skulle avsändas från Österrike till Ungern stoppades. 20 vagnslaster bly och socker stannade på bangården. Vid Wiener-Ostbanan vägrade en del tjänstemän att deltaga i blockaden. För att förhindra dem att göra blockadbrytararbete, sträjkade järnvägsmännen och tvingade de arbetsvilliga tjänstemännen att lämna sina platser. »Staten måste lydas» förklarade dessa. »Nej, Internationalen skall lydas, det kräver solidariteten», förklarade järnvägsmännen. Och staten fick vika. Typograferna vid de borgerliga tidningarna beslutade att icke sätta ar-

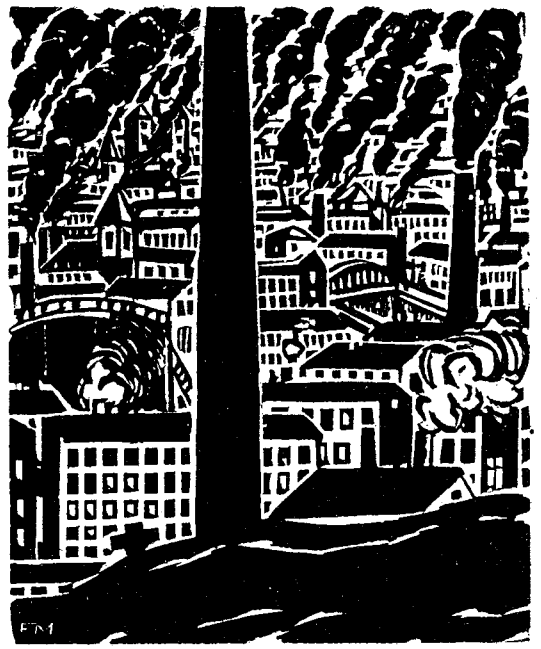

FRANS MASEREEL. GROTTESTADEN (träsnitt).

tiklar till mördaren Horthys favör. I Pressburg stoppades Donauskeppen av de tscheckoslaviska arbetarna. Vid den rumänska såväl som andra gränser hjälpte arbetarna tulltjänstemännen att förhindra, att något smugglades in till Ungern.

Varför gav icke blockaden resultat? Huvudsakligen på grund av att blockaden drabbade det österrikiska folket lika hårt som Ungern. Ungern skulle ha kol och en del andra saker från Österrike och i gengälld fick det rent otroligt utsvultna Österrike matvaror från Ungern. När kolen icke kom till Ungern, så kom det heller ingen mat till Österrike. Mångårig hunger hade satt sin prägel på de österrikiska arbetarnas hälsa, likväl offrade de sig på solidaritetens altare. Men man kunde icke kräva uthållighet av dem, så lång tid som behövts för att framtvinga ett positivt resultat. Och då de österrikiska arbetarnas blockad var det viktigaste momentet i hela aktionen, så måste blockaden hävas över hela linjen. Att säga, att den var utan betydelse eller resultatlös är naturligtvis icke riktigt. Den var »revolutionär gymnastik», som fransmännen säga, en repetition i handling, som visade, att man trots allt måste räkna med arbetarna. Att en aktion blir fullkomlig i första omgången är orimligt begärt. Nu samlade man erfarenhet för kommande bataljer. Och hade icke speciella förhållande gjort situationen så omöjlig, hade man också den gången nått direkta resultat.

Det måste också sägas, att blockaden icke gjordes så effektiv från de tscheckoslovakiska arbetarnas sida, som ex. från de österrikiska. Många tåg fick passera gränsen till Ungern. Och dock är den bolsjevikiska rörelsen stark i Tschechoslovakien!

Fram i augusti började ententeregeringarnas hållning gent emot Ryssland bli hotande. Det talades ganska öppet om krig mot Ryssland från isynnerhet Englands och Frankrikes sida. De skulle sluta upp till Polen, som höll på att krossas av de ryska härarna. Ställningen var mera kritisk än den varit sedan juli-dagarna 1914. Den fackliga Internationalen ropade det internationella proletariatet till kamp för freden och till bojkott av alla ammunitionstransporter etc. till Rysslands fiender. De engelska arbetarna skyndade sig att bilda ett aktionsråd med representanter från de stora fackliga organisationerna, tillika med de politiska. De uppträdde så bestämt mot krigsrumlarna, att dessa blevo nödsakade att göra reträtt. Faran för ett öppet krig mot Sovjetryssland övervanns och blockaden av ammunitionstransporter etc. till Polen gjordes ganska effektiv från de tyska, engelska, franska och italienska arbetarnas sida. Denna gång hade man således större framgång. Det internationella sekretariatet hade uppmanat de nationella organisationerna att bereda sig till generalsträjken, om det skulle bli nödvändigt att tillgripa denna för att förhindra kriget.

Och när detta skrives — de sista dagarna 1920 — har det internationella sekretariatet tillställt den spanska regeringen en uppmaning att sluta upp med undertryckandet av de fackliga organisationerna, att sluta upp med den regim av terror, som är införd och att respektera organisations- och sträjkrätten. Den spanska regeringen har som bekant upplöst och förklarat de syndikalistiska organisationerna för laglösa, kastat medlemmarna i fängelser i tusental eller deporterat dem. Det är den vita terrorn som nått fram till Spanien. Emot denna reser den fackliga internationalen sin protest, och hjälper icke denna, kommer man väl åter att gripa till blockadens vapen mot en reaktionär regering. Och denna gång antagligen med bättre resultat än mot Ungern.

Som man ser håller verkligen den fackliga Internationalen på att bli en handlingens international. Under sin tidigare, mångåriga existens kunde den knappast uppvisa en enda handling. Nu är den uppenbarligen i betydande grad fylld av kampanda och vilja till att bli ett aktivt redskap för det internationella proletariatet. Man kan icke förneka denna tendens. Den är påfallande i jämförelse med den fackliga Internationalen före kriget. Även om man kunde önska den ännu handlingskraftigare än den är, så måste man dock med glädje registrera den nya kampandan och den nya kampviljan, som kan avläsas i dess uppträdande.

Låt oss se på Moskwa i nästa nummer.

CARL LEGIEN.

Legien, Gompers, Appelton och Jouhaux — det var det fyrklöver, som tjänade bolsjevikerna till skrämbusar för att avskräcka arbetarna från fackföreningsinternationalen. Gompers och Appelton ha nyss lämnat denna sammanslutning, och nu har också Legien gått ifrån den, mera definitivt än de två andra. Han är död.

Legien var otvivelaktigt en personlighet, en arbetskraft och en järnvilja. Han förkroppsligade den tyska reformistiska fackföreningsrörelsen och var dess obestridlige ledare.

Legien var född i Marienburg i Vestpreussen år 1868. När de tyska fackföreningarnas *Generalkommission* bildades 1890 kallades han till ordförande. Denna Generalkommission antog sedermera namnet *Deutscher Gewerkschaftsbund* och Legien stannade i spetsen för denna organisation till sin död, således under 30 långa år.

Legien var besatt av idéen, att de fackliga organisationerna uteslutande skulle befatta sig med rent fackliga spörsmål. Han var visserligen socialist, men socialismen — den skulle vara ett monopol för den politiska socialdemokratien.

Under de tolv sista åren var Legien också ordförande för den gamla fackföreningsinternationalen, som dog med krigsutbrottet 1914. Hans idéer om fackföreningsrörelsens förhållande till socialism och politiska spörsmål dominerade även här, ty de voro också den germanska arbetarrörelsens, vilken dominerade Internationalen.

Detta var Legiens stora fel och Legiens stora skuld. Ty just denna hållning omintetgjorde arbetarklassens internationella aktion mot kriget, gjorde därmed proletariatet försvarslöst och möjliggjorde krigets utbrott.

1906, då ställningen var kritisk och krig hotade mellan Tyskland och Frankrike, kom Griffhuels till Berlin som representant för de fackligt organiserade arbetarna i Frankrike. Han fordrade, att Tysklands och Frankrikes fackligt organiserade arbetare skulle gå samman mot imperialisterna i generalstrejk. Legien hänvisade honom till det socialdemokratiska partiet med den förklaring, att det var en politisk fråga, som de tyska fackföreningarna icke kunde befatta sig med.

Alla fransmännens försök att få engagerat den fackliga Internationalen för en internationell generalstrejk i händelse av krig, tillbakavisades ständigt av Legien.

Så kom 1914. Åter kom de franska representanterna till de tyska och fordrade gemensamt uppträdande. Åter samma avböjande svar. Och så kom kriget, då varje vädjan till gemensam aktion strandade på tyskarnas hållning. Legien var på detta sätt ett verktyg till kriget.

Efter rekonstruktionen i Amsterdam kunde tyskarna icke längre bibehålla hegemonien över den fackliga Internationalen. Legien såg det, och han ville därför icke ens antaga den plats som vice ordförande, som erbjöds honom.

Bolsjevikisk byråkratpraxis eller syndikalistisk arbetsorganisation?

***

(Från en rysk syndikalist, som för närvarande deltager i den ryska revolutionära verksamheten, ha vi mottagit följande artikel. Av rent praktiska skäl vill författaren icke utsätta sitt namn.)

Men Ryssland står inför en avgrund. Denna avgrund har uppstått för det första som följd av de fyraåriga imperialistiska krigen och det tvååriga kriget gent emot borgarklassen. Men det viktigaste är, att vår revolution under parollen »proletariatets diktatur» lett proletariatet in i en ogenomtränglig återvändsgränd.

Vi bli nu genom de faktiska förhållandena övertygade om, att ingen proletariatets politiska diktatur, som oundgängligt blir en diktatur av ett parti, eller av alla partier, kan förhindra det samhällsekonomiska sammanstörtandet.

Om diktaturen har Bakunin en gång sagt: »Det finns ingen diktatur, som har annan uppgift än att föreviga sig själv. Den är i stånd att bringa det folk, som fördrager den, till slaveri. Skillnaden mellan en stats- och revolutionsdiktatur består blott i de yttre omgivningarna. Men i grund och botten äro de uttryck för ett och detsamma: mindretalets regering över flertalet på grundval av de förras skenbara klokhet och de senares skenbara dumhet».

Tack vare den så kallade proletariatets diktatur, som omvandlats till det bolsjevikiska partiets diktatur, befinner sig hela Sovjet-Ryssland i sovjet-byråkratismens makt. Denna byråkratism har så insugit sig i Sovjet-Rysslands kropp och fortfar att ständigt så insuga sig, att det av den äkta sovjetmakten endast återstår en svag erinring. Vi känna alla till hur livsmedelsorganisationen, liksom alla andra organisationer, blottat sin fullkomliga svaghet under sina försök att organisera allt statscentralistiskt och statsbyråkratiskt.

*

Tidningen »Uralarbetaren» för den 19 maj ger oss i artikeln »Det är omöjligt att dröja» (beträffande utsädesfrågan) tämligen glädjelösa underrättelser om potatissådden genom guvernementskommittén, vilken på många ställen fördröjt arbetet i stället för att påskynda det och fördelat utsädespotatisen olika i de olika kretsarna. Tidningen meddelar följande:

»Till utsäde för dessa områden behöver man 2,910,487 pud (enligt kretskommitténs meddelande) oberäknat utsädespotatisen och grönsaksutsäde. Guvernementskommittéen har emellertid bara lämnat 26,25 procent utsädesmaterial, medan kretsen Schadrinsky till och med endast erhållit 9,5 procent. Itbitsky och Krasnonfimsky 17,5 procent och Kamischlowsky 51 procent». Författaren av denna artikel, en viss P. Jurin (Wassil) ställer frågan: »Hur kan man förklara en sådan orättfärdig och oregelmässig fördelning av utsädet i de olika kretsarna?» För att ge borgaren Jurin ett svar säga vi, att den oregelmässiga fördelningen ägde rum emedan guvernements-levnadskommissionen i sin egenskap av centralorgan framalstrade byråkratism, det vill säga något för den levande verkligheten främmande.

Vidare heter det i tidningen, att den viktigaste sak, som bäst kunnat lösa livsmedelskrisen (levereringen av

utsädespotatis till guvernementen) befinner sig i det mäst kritiska läge. I det hela behövde man:

i Werschotursky	145,659	pud
„ Ekaterinburgsch	145,000	„
„ Ekateringurgs stad ..	19,037	„
„ Irbitsky	30,000	„
„ Krasnoufimsky	34,500	„
„ Schadrinsky	20,350	„
„ N. Tagilsky	68,590	„
	463,136	pud

I sin helhet hade intill den 9 maj innevarande år ankommit 10,000 pud 35 pund, d. v. s. 2,2 procent utsädespotatis. Dessa siffror visa i vilket tillstånd guvernementet befinner sig beträffande utsädet och visar oss den fullständiga odugligheten hos guvernementskom. med avseende på anskaffandet av utsäde, isynnerhet potatisutsäde. — »Jag skall icke efterforska orsakerna till denna bankrutt, men måste påpeka att guv.-kom. har tillfälliga ledare, som huvudsakligen söker ögonblickets effekt istället för att organisera ett planmässigt arbete, som kostar mycken möda, så att den många gånger befinner sig fjärran de åtgärder, som dikterades av livet och förhållandena själv». (Ur rapporten fr. levnadsmedelskommissariatets befullmäktigade vid 1:sta Arbetsarméns Råd 12/5 1920).

*

Vidare söker författaren av den anförda artikeln efter en utväg och denna utväg består däri, att man tillåter kollektiviteterna, kommunerna och organisationerna själv inköpa utsäde till fria priser. Han säger att man i Petrogradska guvernementet brukat denna utväg med stor framgång.

Men ur detta förhållande reser sig frågan, om icke guvernmentskom. äro fullständigt överflödiga, när de blott skapa byråkratism? Vi ha alltid påstått, och all erfarenhet bevisar det, att det är omöjligt att uppbygga en centraliserad stat ovanifrån och nedåt. Denna makt är avskiljd från massan och dödar de enskilda kollektiviteternas självständighet. Hur ofta hämmas icke dessas självständiga verksamhet av guvernementskommittéerna och andra maktcentraler? Den så kallade sovjetbyråkratismen förgiftar icke blott Moskwa och Petrogad, men har också gripit omkring sig i landsortsstäderna.

Men den allra värsta byråkratismen är i Moskwa. Det kan bevisas med citat ur tidningen »Rosta», som meddelar, att det i Moskwa finnes 1,300,000 människor, den röda armén oberäknad. Av dessa äro 400 tusen barn och 250 tusen gifta kvinnor. Av arbetare finns det 105 tusen (bara?) i Moskwa, medan det finns 233 tusen sovjet-tjänstemän (2 sovjettjänstemän på varje arbetare). De övriga 312 tusen leva som parasitära element, som »arbeta» i kontakt med sovjet-tjänstemännen och utgöra en speciell byråkrati.

Av värkliga arbetare finns det således bara 115,000. De arbeta sig trötta men ha icke något inflytande ens över de organ de själva välja. De regeras av tjänstemannaväsendet, av partien, av staten, av byråkratismen, som avsöndrar sig från massan.

Allt är genomsyrat av byråkratismens gift. Och om detta skrev sovjetpressen ännu sistlidna året. Man talade om »mekanismens små ofullkomligheter» och »Prawda» talade till och med om de stora ofullkomligheterna. Och den dagen är icke långt avlägsen, då man säger sig, att hela den av byråkratismen sönderfrätta mekanismen icke duger till någonting.

*

Vad vi tidigare ha sagt, bevisas nu. Att det ekonomiska uppbyggandet kan ske i fri och självständig endräkt med hjälp av arbetarnas syndikat och bondekommittéernas råd och arbetarkooperationen. Då den nuvarande sovjetbyråkratien håller Ryss-

land omslingrad som i en järnring, så måste vi emot detta ställa massornas organiska skapande värksamhet. Vi måste gå till en fullständig reorganisering av samhällsförhållandena genom fabrikskommittéernas och fackförbundens självständiga verksamhet.

Men på vilket sätt skola de arbetande börja organisera ett fritt socialistiskt samhälle? Måste de åter bygga »centraler» och »överhuvud", eller inträda i de redan existerande? Nej, vi säga, att det icke är nödvändigt för proletariatet att inträda i sådana statsapparater, som exempelvis »Moskwotop», eller »Glawtop (centrum för brännmaterial), som bestulit Sovjet-Ryssland för många miljoner. De äro icke blott byråkratiska organ, men utgöra även tjuvnästen av statstjänstemän, centrum för spekulation och understödjare av »Sucharewka» (marknadsplatsen). Förutom »Moskwatop» och »Glawtop", som lämnat hela Moskwa-befolkningen utan brännmaterial, kunna vi även nämna »Glawkoncern», som likaledes demonstrerat sin fullkomliga oduglighet. I tidningen »Kommunistiskt arbete» (1/4 1920) läsa vi under rubriken »Glawks oduglighet»: »I Folkrättens speciella sittning (»Sovnarsovsud») stodo flera medlemmar av Glowkoncervs kollegium anklagade för oduglighet och brottslig likgiltighet vid leverans av kläder åt arbetarna.

Glowkoncern hade gjort kostnadsberäkning på kläder för 10,000 personer. Detta godkändes och det utskrevs order för kläderna, vilken order likväl icke användes av Glowkoncern under flera månader. Kläderna blevo icke beställda. Efter upprepade erinringar restes anklagelse med hänsyn till, att ett sådant handlingssätt måste framkalla otillfredshet bland arbetarna gent emot regeringen och att produktionens intresse skadades. Den anklagade försvarade sin oduglighet med att fabrikerna icke fungerade och att förhandlingarna icke voro slutförda, då man ännu icke erhållit något mönster på kläderna, vilka ursäkter emellertid icke godkändes av rätten. Händelsen visar hur fjärran sovjettjänstemännen stå från arbetarna, hur föga de bekymra sig om dem.

Vi skulle kunna anföra många sådana fall. Hela systemet av centralism skapar en atmosfer för tjuveri och spekulation.

*

Statscentralismen har genom sin byråkratism angripit hela fackföreningsrörelsen. Alla förbund äro unkuvade och att betrakta som livlösa kroppar. Fabrikskommittéerna betraktas som slavsjälar och lakejer, som man icke tillåter skapa något självständigt för grundläggandet av ett fritt liv. Samma politik tillämpas också i byarna.

Bönderna äro av den uppfattningen, att godsbesittarnas besittningar icke övergått i bondekommittéernas besittning utan tillhöra staten och blivit sovjetgods, i spetsen för vilka det sättes förvaltare som bönderna äro underordnade. Till en sådan regim — genomförandet av statskommunismen — intaga icke bönderna en gynnsam hållning. Och det är förståeligt, ty med bajonetter och våld kan man icke införa kommunismen. Storrysslands och Ukraines bönder ha icke accepterat staskommunismen, då de av denna instinktivt frukta ofrihet och personligt förtryck. De skönja, att man istället för den tidigare utsugaren: godsägaren, kommer att sätta en ny utsugare: staten, fast under sovjetmaktens täckmantel. »Politiskt blir förhållandet mellan bönderna och sovjetregeringen skärpt». (Prawda 1/7 1919).

Ur de här anförda fakta framgår klart, att bonden såväl som arbetaren, längtansfullt ser sig om efter en utväg ur sitt förtvivlade läge. De

vänta och söka ett r å d, men blott ett råd, och icke några befallningar över dem. Ty för bonden, denne jordens evige plöjare, bli de kollektiva ansträngningarnas möda begripliga allenast i förhållande till hans egen bykommuns inrättningar. Av en våldsmakt väntar han ingenting och vill han ingenting ha. Men mellan bondens önskningar och den hårda värkligheten givs det ett svalg: istället för att kunna tillfredsställa sin innerligaste önskan efter att själv få lov att inrätta sitt eget liv efter eget sinne, ställer man en ny överordnad som »sovjetspecialist» och kommissarie, som på det gamla sättet kommenderar och förtrycker både i politiskt och ekonomiskt avseende. Alla de många »knytnävsuppror», som kommit till stånd, bevisar tydligt och klart, att statsmakten icke förstår att behandla bondefrågan på det rätta sättet.

*

För att kunna segra i kampen mot byråkratismen måste de arbetande vända sig till syndikalismen som medel för uppnåendet av den fria kommunismen.

Den revolutionära syndikalismen säger, att för att kunna förvärkliga a r b e t a r s o c i a l i s m e n, är det nödvändigt att skapa sådana fria arbetsorganisationer, som kunna tjäna som vapen i klasskampen (icke partikampen) för att dagen efter den sociala revolutionen skapa en ekonomisk (icke vålds-) apparat, som kan rycka hela produktionen ur borgarstatens händer och har förmåga att upprätthålla produktionen. Under denna process är det nödvändigt, att icke blott de arbetandes ideologi, men även deras psykologi förändras, och det kan endast ske när arbetarklassen härdar sin energi och kampvillighet för den slutliga segern i en oupphörlig och direkt strid mot kapitalet.

Under kampens lopp, denna kamp som ständigt blir klasskamp, kan även framväxa grunderna för en ny och fri arbetsordning och kan skapas sådana förhållanden, som kunna bli grundvalen för den nya, fria samhällsordningen. Partiorganisationerna bjuder icke sådana kamporgan, endast genom de av arbetare bildade ekonomiska kamporganisationerna kan det föras en klasskamp utan kompromiss, endast de kunna bli sådana permanenta upprorsorganisationer. Arbetarsyndikaten (fackföreningarna) äro organisationer som förena arbetarna på det gemensamma omedelbara ekonomiska intressets grundval, förenar arbetarna i kampen mot kapitalet och staten.

Syndikalismen hävdar, att endast syndikaten och fabrikskommittéerna (Sawkoms) har möjlighet att utveckla sig till fria organ för den socialistiska produktionen. Inget parti kan kan förliknas med syndikaten, ty partien förenar blott människorna efter politiska principer och icke på grundval av gemensamma ekonomiska intressen. Syndikaten förenar arbetarna efter deras gemensamma verksamhet och intresse i den eller den industrien. Medan partierna kämpa för regeringsrätten och politiska paroller, för syndikalismen kampen på det ekonomiska området för själva livsbetingelserna. Och nu har det gått upp för stora massor, att det socialekonomiska problemet icke löses genom politiska medel. Därför vända sig syndikalisterna på det bestämdaste mot den politiska makten till skillnad från de politiska partien. Syndikalisterna hävda, att man måste krossa och tillintetgöra statsmakten. Genom den ekonomiska kampen kan man undergräva den, beröva den dess innehåll och krossa den. Syndikalisterna måste eftersträva att beröva staten alla dess funktioner och i stället själv skapa organ för det samhälleliga livet. Under alla omständigheter kan man icke bruka partien.

alla tillsamman eller något enskilt, som huvudvapen i revolutionen.

Bonde- och arbetarproletariatet är numera övertygat om, att de politiska partiens kamp urartat i en småaktig familjestrid, vilket drivit proletariatet att fundera över de ekonomiska problemen. De arbetande ha förstått, att det icke kan vara tal om något återvändande till det gamla, varken till monarki eller nationalförsamling, men bolsjevismens styrelseform kan heller icke tillfredsställa dem, därför måste de gå fram för erövring av produktionen åt arbetarorganisationerna.

Den revolutionära syndikalismen, som egentligen icke erkänner någon så kallad politik, uppmanar nu på sina håll arbetarna till att icke deltaga i valen till arbetarråden, emedan råden icke är en oavhängig klassorganisation, utan blott ett bihang till det regerande kommunistpartiets ensidiga politik.

*

Syndikalismen är arbetarnas självbefrielse genom alla arbetares enande i produktionsorganisationer och den avböjer varje försök till skapandet av våldsinstitutioner. Förbunden av syndikat måste bli verktyg till arbetarnas bemäktigande av produktionsmedlen, till en reorganisering av arbetet och produktionen, till upplösning av den gamla statsmakten. I stället för stat få vi bara arbetsförbund, arbetsbörs och arbetskooperation.

Syndikalismen hävdar, att jorden måste tillhöra dem som bruka den, dock icke som privat- men som samhällsegendom. Jorden får icke överlämnas till ett jordbrukskommissariat om också i en socialdemokratisk stat, utan överlämnas direkt till bykommunernas förbund; järnvägarna icke till ett transportkommissariat, men till organisationen av arbetarna och tjänstemännen vid järnvägarna, fabrikerna och verkstäderna icke till ett fabrikskommissariat men till de i dem sysselsatta arbetarna och deras förbund; telegraf och telefon och post till dem som arbeta i dessa verksamhetsgrenar och icke till ett postkommissariat; undervisningen till lärare och lärarinnor och icke till ett undervisningskommissariat.

Praktiskt taget erkänner syndikalismen endast klassorganisationerna och icke partien, när den hävdar, att uppbyggandet av det fria samhället måste försiggå nedifrån och upp och icke uppifrån och ned, genom böndernas och arbetarnas organisationer, som stå utanför staten, även om det är en socialistisk stat. Och denna uppgift måste lösas på de lokala platserna av fabrikskommittéerna, yrkessammanslutningar och bondekommittéerna som bilda arbetsfederationer, vilka uppdelas i grupper efter ortsförhållande på basis av federalismens principer och slutligen tillsammans bilda en arbetskonfederation.

Beträffande fördelningen av varor och material måste arbetarkooperationen jämte särskilda arbetsorganisationer fördela varumassorna mellan stad och land. På detta sätt uppstår det följande organisationsformer: tvänne produktionsorganisationer, den ena jordbrukande på landet, den andra industridrivande i städerna, vilka räcka varandra händerna genom ett tredje organ: kooperationen.

Det är emellertid icke tillräckligt att bara kritisera den nuvarande byråkratismen i Ryssland, man måste även bekämpa den och fördriva den från alla sovjetinrättningar för att förvandla dessa till verkligt fria klass-sovjetorgan. Och detta kan återigen endast den skapande massan själv göra genom användandet av de revolutionärt syndikalistiska metoderna. Det är den ögonblickliga uppgift, som icke blott åligger Ryssland, men hela världsproletariatet.

Moskwa 1920.